

Analiza izvršenja proračuna gradova u odnosu na stupanj korištenja EU sredstava

Jozić, Antonija

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:145:325126>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-18**

Repository / Repozitorij:

[EFOS REPOSITORY - Repository of the Faculty of Economics in Osijek](#)

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Ekonomski fakultet u Osijeku
Preddiplomski sveučilišni studij Financijski menadžment

Antonija Jozić

**ANALIZA IZVRŠENJA PRORAČUNA GRADOVA U ODNOSU
NA STUPANJ KORIŠTENJA EU SREDSTAVA**

Završni rad

Osijek, 2020. godina

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Ekonomski fakultet u Osijeku
Preddiplomski sveučilišni studij Financijski menadžment

Antonija Jozić

**ANALIZA IZVRŠENJA PRORAČUNA GRADOVA U ODNOSU
NA STUPANJ KORIŠTENJA EU SREDSTAVA**

Završni rad

Kolegij: Financijsko računovodstvo

JMBAG: 0010213762

e-mail: ajozic@efos.hr

Mentor: Izv.prof.dr.sc. Ivo Mijoč

Osijek, 2020. godina

Josipa Juraj Strossmayer University of Osijek

Faculty of Economics in Osijek

Undergraduate Study Financial management

Antonija Jozić

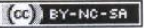
**ANALYSIS OF THE CITY BUDGETS IN RELATION TO THE
LEVEL OF USE OF EU FUNDS**

Final paper

Osijek, 2020

IZJAVA

O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI, PRAVU PRIJENOSA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA, SUGLASNOSTI ZA OBJAVU U INSTITUCIJSKIM REPOZITORIJIMA I ISTOVJETNOSTI DIGITALNE I TISKANE VERZIJE RADA

1. Kojom izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je završni rad isključivo rezultat osobnoga rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu. Potvrđujem poštivanje nepovredivosti autorstva te točno citiranje radova drugih autora i referiranje na njih.
2. Kojom izjavljujem da je Ekonomski fakultet u Osijeku, bez naknade u vremenski i teritorijalno neograničenom opsegu, nositelj svih prava intelektualnoga vlasništva u odnosu na navedeni rad pod licencom *Creative Commons Imenovanje – Nekomercijalno – Dijeli pod istim uvjetima 3.0 Hrvatska*.
3. Kojom izjavljujem da sam suglasan/suglasna da se trajno pohrani i objavi moj rad u institucijskom digitalnom repozitoriju Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te javno dostupnom repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15).
4. izjavljujem da sam autor/autorica predanog rada i da je sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti istovjetan sa dovršenom tiskanom verzijom rada predanom u svrhu obrane istog.

Ime i prezime studenta/studentice: Antonija Jozić

JMBAG: 0010213762

OIB: 19520992231

e-mail za kontakt: antonija.jozic@yahoo.com

Naziv studija: Preddiplomski sveučilišni studij Financijski menadžment

Naslov rada: Analiza izvršenja proračuna gradova u odnosu na stupanj korištenja EU fondova

Mentor/mentorica diplomskog rada: Izv.prof.dr sc. Ivo Mijoč

U Osijeku, 17.09.2020. godine

Potpis _____

Analiza izvršenja proračuna gradova u odnosu na stupanj korištenja EU sredstava

SAŽETAK

Ovim završnim radom analizirala se uspješnost gradova u Republici Hrvatskoj veličine 10.000 do 20.000 stanovnika po pitanju korištenja europskih fondova. Uvodno je pojašnjeno koji su to EU fondovi dostupni u Hrvatskoj u razdoblju od 2014. do 2020. godine te su utvrđene specifičnosti računovodstvenog evidentiranja prihoda iz EU radi razumijevanja financijskih izvješća proračuna JLS. Obzirom da je sličnu analizu radio Institut za javne financije za razdoblje 2011.-2014. te 2015.-2016. posebno je obrađena i ta analiza. U radu je obrađena i analiza Hrvatske gospodarske komore vezano na županije i fondove EU za razdoblje 2017.-2018. U iscrpnom istraživanju napravljen je popis svih dostupnih natječaja u periodu 2014.-2018. sa svim njihovim specifičnostima, a isto tako prikupljeni su i podaci o izvršenju proračuna 38 hrvatskih gradova. Zaključno je analizirano kako su se koristile pomoći EU u analiziranim gradovima te utvrđeno koji su najuspješniji po pitanju korištenja EU fondova.

Ključne riječi: EU fondovi, pomoći od EU, uspješnost gradova

Analysis of the city budgetst in relation to the level of use of EU funds

ABSTRACT

This final paper analyzed the success of cities in the Republic of Croatia of 10,000 to 20,000 inhabitants on the use of Eu funds. In the introduction it was clarified what EU funds were available in Croatia in the period from 2014 to 2020 and the specificities of accounting of EU revenues established for the purpose of understanding the financial statements of the budget. Considering that a similar analysis was conducted by the Public Finance Institute for the period 2011-2014. and 2015.-2016. this analysis was especially elaborated. The paper also deals with the analysis of the Croatian Chamber of Commerce related to counties and EU funds for the period 2017-2018. A detailed list of all available tenders for the period 2014-

2018 was made in the exhaustive survey with all their specifics and also collected data on the execution of the budget of 38 Croatian cities. In conclusion, it was analyzed how EU assistance was used in the analyzed cities and found the most successful in the use of EU funds.

Keywords: EU funds, Eu revenues, success of cities

SADRŽAJ

1. Uvod	1
2. Teorijska podloga i prethodna istraživanja	2
2.1. EU fondovi općenito	2
2.2. EU fondovi u Hrvatskoj u razdoblju 2014.-2020.	4
2.2.1. Operativni program učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.....	5
2.2.2. Operativni program konkurentnost i kohezija 2014.-2020.	5
2.2.3. Operativni program za pomorstvo i ribarstvo 2014.-2020.....	6
2.2.4. Program ruralnog razvoja 2014.-2020.	6
2.2.5. Europska teritorijalna suradnja	7
2.2.6. Programi Unije.....	7
2.3. Apsorpcijski kapaciteti u korištenju fondova EU	9
2.4. Računovodstveno evidentiranje prihoda i rashoda iz EU sredstava	11
2.4.1. Proračun jedinice lokalne samouprave	11
2.4.2. Izvještaji o izvršenju proračuna jedinica lokalne samouprave.....	12
2.4.3. Europski projekti u sustavu proračuna.....	12
2.5. Županije i fondovi EU – analiza Hrvatske gospodarske komore	14
2.6. Istraživanja Instituta za javne financije	14
3. Metodologija rada	16
3.1. Metode rada	17
3.2. Izvori rada	18
4. Opis istraživanja i rezultati istraživanja	18
4.1. Analiza dostupnih natječaja u periodu 2014.-2019.	18
4.2. Analiza izvršenja proračuna jedinica lokalne samouprave od 10.000 do 20.000 stanovnika	21
5. Rasprava	23
5.1. Korištenje pomoći EU u gradovima od 10.000 do 20.000 stanovnika u razdoblju 2014.-2019.	23
5.2. TOP 5 gradova od 10.000 do 20.000 stanovnika po povlačenju sredstava EU u razdoblju 2014.-2019.	26
6. Zaključak	29
Literatura	31

Popis tablica	37
Popis grafikona	38
Prilozi.....	38

1. Uvod

Republika Hrvatska članica je Europske unije od 1. srpnja 2013. godine. Od tog dana na raspolaganju joj je više od 10 milijardi eura za kohezijsku politiku, poljoprivredu i ruralni razvoj te ribarstvo. Kroz europske fondove želi se, između ostalog, potaknuti razvoj gradova i općina jer su uspješne lokalne jedinice temelj uspješnog gospodarstva pa time i Republike Hrvatske i Europske unije u cjelini.

Maletić (2017: 4) navodi da su gradovi i općine razina vlasti najbliža građanima. Oni razumiju probleme, izazove, želje, potrebe i vizije građana bolje nego centralna vlast. Zajedničkim djelovanjem i suradnjom dolaze do inovativnih rješenja i projekata kojim se odgovara na izazove današnjeg vremena.

U posljednje vrijeme svjedoči se ekspanziji korištenja europskih fondova, a što su to EU fondovi, što se njima može financirati, kako se koriste u Republici Hrvatskoj i koje su jedinice lokalne samouprave najuspješnije u tome predmet je ovog završnog rada.

U drugom dijelu istražuje se koji su to EU fondovi na raspolaganju Republici Hrvatskoj u programskom razdoblju 2014.-2020. s iznosima alokacija. Obrađeni su i operativni programi, programi Unije i europske teritorijalne suradnje. Posebno su obrađeni računovodstveni aspekti evidentiranja prihoda pomoći iz EU sredstava, finacijska izvješća jedinica lokalne samouprave te proračun općenito. Obuhvaćena su i istraživanja Instituta za javne financije na temu pomoći Europske unije županijama, gradovima i općinama te analiza Hrvatske gospodarske komore o ugovorenim projektima EU u županijama.

Treći dio završnog rada objašnjava metode rada i izvore podataka.

U četvrtom dijelu se donosi analiza dostupnih natječaja za financiranje projekata jedinica lokalne samouprave u razdoblju 2014.-2018. te izvršenja proračuna 38 hrvatskih gradova s više od 10.000, a manje od 20.000 stanovnika vezano za iskazane prihode pomoći od EU.

U petom dijelu rada analizira se korištenje pomoći EU u gradovima u prethodno analiziranim gradovima, a sukladno metodologiji koju su primijenili Hrvatska gospodarska komora i Institut za javne financije u svojim istraživanjima i analizi te je poseban osvrt dan na TOP 5 hrvatskih gradova po povlačenju sredstava EU. Na kraju se daje zaključak i popis korištene literature.

2. Teorijska podloga i prethodna istraživanja

Europski fondovi su opsežna tema koja, čini se, nije dovoljno zastupljena u znanstvenim istraživanjima u Republici Hrvatskoj. Razlog tome može biti i činjenica da je Republika Hrvatska članica Europske unije od 1. srpnja 2013. godine te koristi svoju prvu punu financijsku omotnicu za razdoblje 2014.-2020. EU fondovi postali su važan izvor financiranja projekata, a njihovo korištenje pokazatelj učinkovitosti i uspješnosti pojedinih lokalnih i regionalnih samouprava. Istraživanja o korištenju sredstava EU u Republici Hrvatskoj (županije i gradovi) radili su Institut za javne financije i Hrvatska gospodarska komora te su posebno obrađena u okviru ovog poglavlja.

2.1. EU fondovi općenito

„Europski su fondovi alat u rukama Europske komisije i zemalja članica pomoću kojeg nastoje podupirati određene prioritete i ostvariti zacrtane ciljeve.“ (Tufekčić et al, 2013: 153) Oni funkcioniraju prema strogim pravilima i propisima te imaju svoj djelokrug, prioritete i aktivnosti koje potiču.

Oko 94% proračuna EU odlazi na projekte država članica EU koji se financiraju iz EU fondova i kojima se pridonosi boljoj infrastrukturi, očuvanju okoliša, kvalitetnijoj hrani, većoj sigurnosti građana EU i sl. Proračun EU udružuje sredstva svih država članica s ciljem financiranja aktivnosti koje države članice inače ne bi mogle samostalno financirati s posebnim naglaskom na ravnomjerni razvoj. (Europska komisija, 2014: 3-4)

Europska komisija je u strategiji *Europe 2020* postavila ambiciozne ciljeve EU:

- Zapošljavanje – 75% populacije u dobi od 20-64 godine će biti zaposleno
- Inovacije – 3% BDP-a Unije će biti uloženo u istraživanje i razvoj
- Klimatske promjene – ispunit će se klimatsko-energetski ciljevi 20/20/20
- Obrazovanje – postotak osoba koje rano napuste školovanje bit će ispod 10% dok će najmanje 40% mlađe generacije završiti minimalno tercijarni stupanj obrazovanja
- Siromaštvo – 20 milijuna manje ljudi trebalo bi biti u opasnosti od siromaštva. (HGK, 2013:7)

Najznačajnija politika Europske unije je kohezijska politika koja „ima za cilj učvrstiti gospodarsku i socijalnu koheziju smanjenjem nejednakosti u razini razvoja između regija. Politika je usmjerena na ključna područja koja će EU-u pomoći da se suoči s izazovima 21. stoljeća i ostane globalno konkurentan.“ (Europska komisija, 2020)

Na razini Europske unije donosi se Zajednički strateški okvir, dokument koji „postavlja ključne mjere za postizanje EU ciljeva, osigurava jasne strateške smjernice i on je vodič za programiranje koji se odnosi na sve fondove i unapređuje koordinaciju različitih EU strukturnih instrumenata“. (Tufekčić et al: 2013: 155)

Svaka država članica priprema Partnerski ugovor koji je ocjena nacionalnih razvojnih potreba na temelju kojih se definiraju prioriteti korištenja fondova. U Partnerskom ugovoru definira se i alokacija sredstava za državu članicu te se nakon toga donose i operativni programi koji preciznije definiraju korištenje EU fondova. Svaki operativni program, kao strateški dokument, definira financijska sredstva i iznos nacionalnog sufinanciranja, doprinose i indikatore kako bi se mogao mjeriti učinak i doprinos zajedničkim ciljevima. (Tufekčić et al, 2013: 156)

Europska komisija navodi da su „operativni programi detaljni planovi u kojima države članice predviđaju koliko će sredstava iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF-ova) potrošiti tijekom programskog razdoblja. Njih je moguće povući za konkretnu regiju ili tematski cilj na razini cijele zemlje (npr. okoliš). Za cilj europske teritorijalne suradnje sastavljaju se prekogranični ili međuregionalni operativni programi.“ (Europska komisija, 2020)

U tablici 1. se prikazuje pregled strukture kohezijske politike od razine EU do nacionalne ili regionalne razine.

Tablica 1. Kohezijska politika – struktura

EU	ZAJEDNIČKI STRATEŠKI OKVIR		
DRŽAVA ČLANICA	PARTNERSKI UGOVOR		
NACIONALNA ILI REGIONALNA RAZINA	OPERATIVNI PROGRAM ZA ERDF (<i>European Regional Development Fund</i>)	PROGRAM RURALNOG RAZVOJA	OPERATIVNI PROGRAM ZA EMFF (<i>European Maritime and Fisheries Fund</i>)
	OPERATIVNI PROGRAM ZA ESF (<i>European Social Fund</i>)		

	OPERATIVNI PROGRAM ZA KOHEZIJSKI FOND (CF – <i>Cohesion Fund</i>)		
	VIŠEFONDOVSKI OPERATIVNI PROGRAM ZA ERDF, ESF I CF		

Izvor: Izradila autorica prema Tufekčić et al (2013: 157)

Na razini Europske unije donosi se Zajednički strateški okvir, svaka država članica priprema Partnerski ugovor, a zatim se na nacionalnim ili regionalnim razina donose operativni programi.

2.2. EU fondovi u Hrvatskoj u razdoblju 2014.-2020.

Za razdoblje 2014.-2020. Republici Hrvatskoj je na raspolaganju 10,676 milijardi eura iz Europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova i to iz:

- Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) – 4,321 milijardi eura
- Kohezijskog fonda – 2,560 milijardi eura
- Europskog socijalnog fonda (ESF) – 1,516 milijardi eura
- Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) – 2,026 milijardi eura te
- Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) – 253 milijuna eura. (Europski strukturni i investicijski fondovi, 2020)

Na razini Republike Hrvatske, strateški okvir za korištenje ESI fondova određen je Sporazumom o partnerstvu, operativnim programima, Zajedničkim nacionalnim pravilima i Zakonom o uspostavi institucionalnog okvira za korištenje ESI fondovima u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014.-2020. te uredbama koje propisuju nadležnost pojedinih tijela za svaki ESI instrument. (Europski strukturni i investicijski fondovi, 2020)

Republika Hrvatska donijela je četiri operativna programa i to:

- Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.,
- Operativni program za pomorstvo i ribarstvo 2014.-2020.,
- Operativni program konkurentnost i kohezija 2014.-2020. i

- Program ruralnog razvoja 2014.-2020. (Europski strukturni i investicijski fondovi, 2020),

a aktivnosti unutar svakog operativnog programa financiraju se iz odgovarajućeg ESI fonda. Republika Hrvatska može koristiti i Programe Unije koji promiču suradnju u različitim područjima među državama članicama. (RERA (Javna ustanova RERA S.D. za koordinaciju i razvoj Splitsko-dalmatinske županije, 2020)

2.2.1. Operativni program učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.

Operativni program učinkoviti ljudski potencijali temelji se na koncentraciji ulaganja u 4 tematska cilja Zajedničkog strateškog okvira i njihovim specifičnim investicijskim prioritetima:

- Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage
- Socijalno uključivanje
- Obrazovanje i cjeloživotno učenje
- Dobro upravljanje (Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, 2020)

U okviru ovog operativnog programa jedinice lokalne samouprave mogu financirati projekte osnaživanja marginaliziranih skupina, edukacija, umrežavanja, dobrog upravljanja i sl.

2.2.2. Operativni program konkurentnost i kohezija 2014.-2020.

Operativni program konkurentnost i kohezija se sufinancira iz Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, a njegova se strategija temelji na koncentraciji ulaganja u 9 tematskih ciljeva zajedničkog Strateškog okvira:

- Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija
- Poboljšanje dostupnosti, korištenja i kvalitete informacijskih i komunikacijskih tehnologija
- Jačanje konkurentnosti MSP-ova, poljoprivrednog sektora (u sklopu EPFRR-a) te sektora ribarstva i akvakulture (u sklopu EFPR-a)

- Podrška prelasku na ekonomiju s niskom razinom emisije CO2 u svim sektorima
- Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, sprečavanje rizika i upravljanje njima
- Očuvanje i zaštita okoliša i promocija učinkovitosti resursa
- Promicanje održivog prometa i uklanjanje uskih grla u infrastrukturi ključnih mrežama
- Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svake diskriminacije
- Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje za vještine i cjeloživotno učenje (Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, 2020)

U okviru ovog operativnog programa jedinice lokalne samouprave mogu financirati projekte izgradnje poduzetničkih zona, poduzetničkih inkubatora, reciklažnih dvorišta, energetski obnavljati javne zgrade, financirati sanaciju divljih deponija i sl.

2.2.3. Operativni program za pomorstvo i ribarstvo 2014.-2020.

Operativni program za pomorstvo i ribarstvo navodi sljedeće strateške ciljeve:

- Poticanje okolišno održivog, resursno učinkovitog, inovativnog, konkurentnog i na znanju utemeljenog ribarstva
- Poticanje okolišno održive, resursno učinkovite, inovativne, konkurentne i na znanju utemeljene akvakulture
- Poticanje provedbe ZRP-a
- Povećanje zaposlenosti i teritorijalne kohezije
- Poticanje trženja i prerade
- Poticanje provedbe IPP-a. (Ministarstvo poljoprivrede, 2020)

U okviru ovog operativnog programa jedinice lokalne samouprave mogu financirati projekte izgradnje ribarskih luka, iskrcajnih mjesta, burza riba i sl.

2.2.4. Program ruralnog razvoja 2014.-2020.

Program ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014. – 2020. vrijedan oko 2.4 milijarde EUR-a, a Programom je definirano 18 mjera koje imaju za cilj povećanje konkurentnosti hrvatske

poljoprivrede, šumarstva i prerađivačke industrije, ali i unaprjeđenja životnih i radnih uvjeta u ruralnim područjima uopće. (Ministarstvo poljoprivrede, 2020)

U okviru ovog operativnog programa jedinice lokalne samouprave mogu financirati projekte izgradnje tržnica, vrtića, društvenih domova, sportskih objekata, poučnih staza, sustava vodoopskrbe i odvodnje, prometnica i sl.

2.2.5. Europska teritorijalna suradnja

Europska teritorijalna suradnja financira se iz Europskog fonda za regionalni razvoj te se podupire trima ključnim komponentama: prekograničnom, transnacionalnom i međuregionalnom suradnjom. Iznos dodijeljen Europskoj teritorijalnoj suradnji za proračunsko razdoblje 2014. - 2020. iznosi 8 milijardi i 948 milijuna eura. (Maletić, 2017: 21)

U okviru ovog ETS-a jedinice lokalne samouprave mogu financirati projekte povećanja konkurentnosti MSP-a, zaštite okoliša, kulturne i prirodne baštine i sl.

2.2.6. Programi Unije

Programi Unije zajednički su programi država članica EU i odnose se na:

- ERASMUS+
- Europa za građane
- LIFE
- Obzor 2020 (Maletić, 2017: 37-41)

U okviru kojih jedinice lokalne samouprave mogu financirati projekte jačanja znanja i vještina te povećanja zapošljivosti, projekte suradnje među državama i gradovima EU, razvoja europskih politika iz područja zakonodavstva i klime te programe istraživanja i inovacija.

U tablici 2. Prikazuje se pregled ESI fondova s iznosom alokacije za Republiku Hrvatsku te njihovu namjenu:

Tablica 2. Europski strukturni i investicijski fondovi u Republici Hrvatskoj 2014.-2020.

ESI fond	Alokacija EUR
<p>Europski fond za regionalni razvoj (EFRR)</p> <p>Namjena: ulaganja u proizvodne investicije s ciljem čuvanja i otvaranja radnih mjesta, infrastrukturne investicije (područje energije, zaštite okoliša, prometa, informacijskih i komunikacijskih tehnologija) investicije u društvenu, zdravstvenu i obrazovnu infrastrukturu jačanje razvojnih potencijala kroz pomoć lokalnom i regionalnom razvoju, istraživanjima i inovacijama tehnička pomoć</p> <p>Korisnici: lokalne i regionalne vlasti, ustanove, državna uprava, mala i srednja poduzeća, sveučilišta, udruge i sl.</p>	<p>4.321.499.588,00</p>
<p>Kohezijski fond</p> <p>Namjena: za države članice Europske unije čiji je bruto nacionalni dohodak po stanovniku manji od 90% prosjeka Europske unije te financira prometnu infrastrukturu i projekte zaštite okoliša</p> <p>Korisnici: tijela javne vlasti</p>	<p>2.559.545.971,00</p>
<p>Europski socijalni fond (ESF)</p> <p>Namjena: poticanje zapošljavanja i potpora mobilnosti radne snage ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje socijalna sigurnost i uključenost te borba protiv siromaštva jačanje kapaciteta institucija i javne uprave</p> <p>Korisnici: javna uprava, udruženja radnika i poslodavaca, nevladine organizacije, dobrotvorne ustanove i tvrtke.</p>	<p>1.516.033.073,00</p>
<p>Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR)</p> <p>Namjena: povećanje konkurentnosti poljoprivrede održivo upravljanje prirodnim resursima i klimatske promjene ujednačen razvoj ruralnih krajeve</p> <p>Korisnici: poljoprivredni gospodarski subjekti, poljoprivredne organizacije, udruge i sindikati, lokalne vlasti i sl.</p>	<p>2.026.222.500,00</p>

Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) Namjena: osiguravanje održivog ribarstvo i industrije akvakulture Korisnici: lokalna vlast, gospodarski subjekti i udruge	252.643.138,00
UKUPNO:	10.675.944.270,00

Izvor: Izradila autorica prema www.strukturnifondovi.hr (pristupljeno 12.7.2020.) i Tufekčić et al (2013: 163-178)

2.3. Apsorpcijski kapaciteti u korištenju fondova EU

Nizozemski ekonomski institut (NEI) pod apsorpcijskim kapacitetom „ponajprije podrazumijeva opseg u kojem je pojedina zemlja u mogućnosti učinkovito i djelotvorno utrošiti financijska sredstva koja joj kroz strukturne fondove stoje na raspolaganju“ (NEI, 2002.: 2)

Apsorpcijski kapacitet prema NEI (2002) određen je od tri čimbenika: makroekonomskog, financijskog i administrativnog:

- makroekonomski se definira i mjeri u terminima BDP-a,
- financijski se odnosi na sposobnost sufinanciranja EU programa i projekata iz domaćih izvora (državnog proračuna, proračuna lokalnih i regionalnih (područnih) samouprava i sl.), a
- administrativni podrazumijeva sposobnost i vještine središnjih i lokalnih vlasti za pripremu prikladnih planova, programa i projekata, odlučivanje i koordinaciju među partnerima te pravilnog nadziranja provedbe projekata. (NEI, 2002: 2)

Prema podacima Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU Republika Hrvatska je do 30.06.2020. godine u okviru operativnih programa ugovorila gotovo 96% raspoloživih sredstava u programskom razdoblju 2014.-2020. Pregled se prikazuje u tablici 3.:

Tablica 3. Pregled ugovorenih sredstava EU po operativnim programima 2014.-2020. na dan 30.06.2020.

Naziv programa	Vrijednost dodijeljenih sredstava	Vrijednost ugovorenih sredstava	Vrijednost plaćenih sredstava korisnicima	Vrijednost doznačenih sredstava
OP Konkurentnost i kohezija	6.831.255.232	6.856.016.430	2.085.591.279	2.162.555.473
OP Učinkoviti ljudski potencijali	1.621.571.414	1.254.812.731	598.633.517	534.733.621
Program ruralnog razvoja	2.026.222.500	1.723.884.614	1.122.189.999	1.073.572.005
OP za pomorstvo i ribarstvo	252.643.138	187.075.218	73.954.669	88.173.127
UKUPNO	10.731.692.284	10.021.788.993	3.880.369.465	3.859.034.226

Izvor: Izradila autorica prema: www.strukturfondovi.hr (pristupljeno: 12.07.2020.)

Iz Operativnog programa konkurentnost i kohezija ugovoreno je 100,3% dodijeljenih sredstava Republici Hrvatskoj dok je najniži postotak ugovorenosti iz Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo u visini od 74%.

Mičetić-Fabić (2012: 179) u svom znanstvenom radu ističe kako se “današnje poimanje uspješnih lokalnih jedinica često se povezuje upravo s njihovim uspjesima u projektnim aktivnostima u području fondova EU. One su prepoznale važnost organizacijskog prilagođavanja svog poslovanja projektnom načinu rada. Manje uspješne jedinice nisu poduzele organizacijske prilagodbe ili su ih provele, ali ne u odgovarajućoj mjeri ili na odgovarajući način.“ Ista autorica u svojim preporukama vezano za prilagođenost lokalne samouprave za provedbu projekata financiranih od Europske unije daje preporuku kako bi jedinice lokalne i regionalne samouprave imaju ustrojene posebne organizacijske jedinice unutar organizacije ili osnuju razvojne agencije. (Mičetić-Fabić, 2012: 194)

Burić-Pejčinović (2010: 658) ističe važnost edukacija o znanjima i vještinama potrebnim za rad na programima i projektima financiranim iz Europske unije.

2.4. Računovodstveno evidentiranje prihoda i rashoda iz EU sredstava

2.4.1. Proračun jedinice lokalne samouprave

Proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave je “akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za jednu godinu, a u skladu sa zakonom i odlukom donesenom na temelju zakona, a donosi ga njezino predstavničko tijelo“. (Zakon o proračunu, NN 87/08, 136/12 i 15/15)

Proračun sadržava:

1. Opći dio proračuna:

- Račun prihoda i rashoda u kojem su prikazani svi prihodi i rashodi prema ekonomskoj klasifikaciji npr.: prihodi od poreza, imovine, pristojbi te rashodi za zaposlene, financijski rashodi
- Račun zaduživanja/financiranja - na kojem se prikazuju izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova te primici od financijske imovine i zaduživanja.

2. Poseban dio proračuna:

- Plan rashoda i izdataka raspoređen po organizacijskim jedinicama i proračunskim korisnicima iskazanim po vrstama te raspoređenim u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

3. Plan razvojnih programa:

- Plan razvojnih programa sadrži strateški planirane rashode na nefinancijskoj imovini i plan kapitalnih pomoći i donacija iskazanih po izvorima prihoda za izvedbu programa.

(Zakon o proračunu, NN 87/08, 136/12 i 15/15)

2.4.2. Izvještaji o izvršenju proračuna jedinica lokalne samouprave

Jedinice lokalne samouprave dužne su, sukladno Zakonu o proračunu i ostalim podzakonskim aktima, sačiniti polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna koji usvaja predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave u propisanim rokovima.

Polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna sadrže:

- opći dio proračuna koji čini Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja na razini odjeljka ekonomske klasifikacije,
- posebni dio proračuna po organizacijskoj i programskoj klasifikaciji te razini odjeljka ekonomske klasifikacije
- izvještaj o zaduživanju na domaćem i stranom tržištu novca i kapitala,
- izvještaj o korištenju proračunske zalihe,
- izvještaj o danim državnim jamstvima i izdacima po državnim jamstvima,
- obrazloženje ostvarenja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka,
- izvještaj o provedbi plana razvojnih programa (Zakon o proračunu, NN 87/08, 136/12 i 15/15)

Financijski izvještaji proračuna jedinice lokalne samouprave dostavljaju se Državnom uredu za reviziju, FINA-i i Ministarstvu financija, a odnose se na Bilancu, Izvještaj o приходima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o obvezama te Bilješke. Financijske izvještaje (obrazac PR-RAS i RAS-funkcijski) na svojim mrežnim stranicama objavljuje Ministarstvo financija, a to su dužni učiniti i sve jedinice lokalne samouprave na svojim. (Ministarstvo financija, 2020)

2.4.3. Europski projekti u sustavu proračuna

Jedinice lokalne i područne (regionalne samouprave) dužne su dio svog financijskog i računovodstvenog poslovanja prilagoditi pravilima korištenja europskih strukturnih i investicijskih fondova i ostalih programa EU, uz obvezu planiranja, izvršavanja, knjigovodstvenog evidentiranja i izvještavanja sukladno odredbama Zakona o proračunu i drugih akata koji uređuju proračunsko računovodstvo. (Ministarstvo financija, 2020)

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18) prihodi i rashodi se iskazuju uz primjenu modificiranog računovodstvenog načela nastanka događaja na način da se:

- prihodi priznaju u izvještajnom razdoblju u kojemu su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti (prema novčanom načelu), a
- rashodi se priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju

No kod računovodstvenog evidentiranja prihoda iz EU sredstava temeljem istog Pravilnika pomoći od institucija i tijela EU i pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava (tekuće i kapitalne) priznaju se u prihode izvještajnog razdoblja razmjerno troškovima provedbe ugovorenih programa i projekata. (Ministarstvo financija, 2020) Kod priznavanja prihoda od EU sredstava odstupa se od novčanog načela priznavanja prihoda po nastanku te se prihod priznaje u onom trenutku kad je nastao rashod i to pod dva uvjeta: sredstva su naplaćena i rashod je nastao. (Karačić, 2018: 6)

Iznimka je kod ERASMUS + programa gdje se primjenjuje princip pojednostavljenih troškova odnosno EU sredstva za financiranje projekata iz programa ERASMUS+ priznaju se u prihode kada postanu raspoloživa.

Prihodi od institucija i tijela EU se u pravilu iskazuju u državnom proračunu, a jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave najčešće primaju EU sredstva iz državnog proračuna te ih iskazuju u okviru odjeljka 638 – *Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava*. Postoje dakako i situacije kada jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave primaju sredstva direktno od Europske komisije, drugih institucija i tijela EU ili iz drugih zemalja u slučaju prekogranične suradnje. U tom slučaju prihodi se iskazuju u okviru odjeljka 6323 – *Tekuće pomoći od institucija i tijela EU* ili 6324 – *Kapitalne pomoći od institucija i tijela EU*. (Karačić, 2018: 8)

2.5. Županije i fondovi EU – analiza Hrvatske gospodarske komore

Hrvatska gospodarska komora analizirala je zaključene ugovore o bespovratnim sredstvima iz fondova EU za razdoblje 2017.-2018. svih hrvatskih županija s ciljem istraživanja koje su županije ugovorile:

- najveće iznose EU sredstava, iznose EU sredstava po glavi stanovnika,
- odnos ugovorenih sredstava EU i BDP-a pojedine županije te
- udio pojedine županije u ukupno ugovorenim sredstvima EU. (Hrvatska gospodarska komora, 2019: 3)

Analizom je zaključeno da se najveći dio ugovorenih sredstava odnosi na Grad Zagreb u visini od 8,484 milijardi kuna, a da je najuspješnija Dubrovačko-neretvanska županija s ulaganjem od 36.637 kuna po glavi stanovnika obzirom da se u njoj provodi najveći EU projekt u Republici Hrvatskoj – izgradnja Pelješkog mosta. Prema analizi HGK-a vrlo dobro stoje slavonske županije. Pod slavonskim županijama podrazumijevaju se Brodsko-posavska, Osječko-baranjska, Požeško-slavonska, Virovitičko-podravska i Vukovarsko-srijemska županija. Uspješnost slavonskih županija pripisuje se provedbi Projekta Slavonija, Baranja i Srijem vrijednog 2,5 milijarde eura s ciljem realizacije razvojnih projekata iz EU fondova na području tih županija. (Hrvatska gospodarska komora, 2019: 12)

2.6. Istraživanja Instituta za javne financije

Institut za javne financije je u dva navrata (2016. i 2018.) istraživao pomoći Europske unije županijama, gradovima i općinama.

U svom istraživanju iz 2016. godine navodi da se najbolje „snašao tek mali broj gradova, koji su na vrijeme prepoznali značaj programa EU-a, pokazavši spremnost, kadrovske i financijske kapacitete za uspješnu realizaciju programa“. (Institut za javne financije, 2016: 6) Jednako tako daje preporuku kako bi trebalo što više ulagati u usavršavanja zaposlenih. Kao poseban problem navodi se da male općine i gradovi nemaju vlastite stručne i kompetentne kadrove koji bi se bavili pripremom projekata i koji često nisu ni informirani o mogućnostima financiranja iz EU fondova. (Institut za javne financije, 2016: 6)

Istraživanje iz 2018. godine ukazuje na problem kako ne postoji sveobuhvatna, jedinstvena, točna, detaljna i javno dostupna baza podataka o EU pomoćima u kojoj bi bile obuhvaćene sve jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te se u svojim istraživanjima oslanja na javno dostupnu bazu podataka Ministarstva financija o proračunima lokalnih jedinica. Jednako tako Institut za javne financije ukazuje da i ta baza podataka, iako relevantna i kompetentna, ima svoje nedostatke. Naime, izvršenja proračuna jedinica lokalnih samouprava daju podatke o primljenim tekućim i kapitalnim pomoćima od institucija i tijela EU te jedinice lokalne samouprave te ne daju podatak o tim istim pomoćima koje su isplaćene proračunskim korisnicima, ustanovama te trgovačkim društvima kojima je osnivač lokalna samouprava. Baza podataka Ministarstva financija ne daje informacije o pomoćima koje su ostvarile druge institucije na području lokalne samouprave kao što su obrazovne, zdravstvene, socijalne ustanove i udruge i kao zaključno baza prikazuje samo pomoći koje su *oprihodovane* u promatranom razdoblju no ne i ostale faze ugovaranja i provedbe (npr. sredstva su odobrena, nastali su čak i troškovi no nisu primljena sredstva). Stoga upozoravaju da njihovu analizu treba koristiti s dozom opreza. (Institut za javne financije, 2018: 2-3)

Institut za javne financije ukazuje da bi bilo izuzetno značajno što većim korištenjem EU sredstava poboljšavati životni standard građana u svim lokalnim jedinicama. (Institut za javne financije, 2018: 4)

Premda su lokalne jedinice – posebice županije – 2015. i 2016. privukle znatno veće iznose nego u prethodnim razdobljima, gotovo polovica gradova i preko tri četvrtine općina nisu iskoristili ni kune europskih pomoći. Analiza Instituta za javne financije obuhvaća pomoći županijama, gradovima i općina u određenom vremenskom razdoblju u apsolutnom iznosu, iznosu primljene pomoći po glavi stanovnika te udjelima EU pomoći u ukupnim prihodima poslovanja te su slijedom toga jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave rangirane po uspješnosti.

Na temelju pregleda literature definirano je sljedeće istraživačka pitanje koje je usmjerilo istraživanje:

- Koji gradovi u Republici Hrvatskoj od 10.000 do 20.000 stanovnika su najuspješniji u korištenju sredstava EU u razdoblju 2014.-2018.? te
- Zašto su dobiveni gradovi uspješniji u korištenju sredstava EU u odnosu na preostale gradove?

3. Metodologija rada

Prema Ujedinjenim narodima (UN) preporučena klasifikacija lokaliteta prema razredu veličina je sljedeća: manje od 200 stanovnika, 200-499 stanovnika, 500-999 stanovnika, 1.000-1.999 stanovnika, 2.000-4.999 stanovnika, 5.000-9.999 stanovnika, 10.000-19.999 stanovnika, 20.000-49.999 stanovnika, 50.000-99.999 stanovnika, 100.000-499.999 stanovnika, 500.000 i više stanovnika (Ujedinjeni narodi, 2020). Po toj klasifikaciji pregled gradova u RH izgleda ovako (Državni zavod za statistiku, 2020) i prikazan je u tablici 4.

Tablica 4. Broj gradova u RH po UN-ovoj klasifikaciji lokaliteta prema razredu veličina

Broj stanovnika	1.000 - 1.999	2.000 – 4.999	5.000 – 9.999	10.000 – 19.999	20.000 – 49.000	50.000- 99.000	100.000- 499.999	500.000 i više
Broj gradova	2	16	42	38	20	5	3	1

Izvor: Izradila autorica prema: www.dzs.hr (Pristupljeno: 17.07.2020.)

U Republici Hrvatskoj prevladavaju gradovi u kojima živi više od 5.000, a manje od 10.000 stanovnika. Jedan je grad s preko 500.000 stanovnika (Grad Zagreb), a tri su grada s više od 100.000, a manje od 500.000 stanovnika (Gradovi Rijeka, Split i Osijek).

Obzirom na definiciju da je grad „jedinica lokalne samouprave u kojoj je sjedište županije te svako mjesto koje ima više od 10.000 stanovnika, a predstavlja urbanu, povijesnu, prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu“ (Ministarstvo uprave, 2020), a u skladu s UN-ovom klasifikacijom predmet rada su gradovi od 10.000 do 20.000 stanovnika.. U tablici 5. u nastavku prikazuje se popis gradova obuhvaćenih istraživanjem:

Tablica 5. Popis gradova u RH s 10.000-20.000 stanovnika (2011.)

Red.br.	Grad	Broj stanovnika
1.	Beli Manastir	10.068
2.	Belišće	10.825
3.	Benkovac	11.026
4.	Crikvenica	11.122
5.	Daruvar	11.663
6.	Duga Resa	11.180
7.	Dugo Selo	17.466
8.	Garešnica	10.472
9.	Gospić	12.745
10.	Imotski	10.764
11.	Ivanec	13.758

12.	Ivanić grad	15.548
13.	Jastrebarsko	15.866
14.	Kastav	10.440
15.	Knin	15.407
16.	Krapina	12.480
17.	Labin	11.642
18.	Makarska	13.834
19.	Metković	16.788
20.	Našice	16.224
21.	Nova Gradiška	14.229
22.	Novi Marof	13.246
23.	Novska	13.518
24.	Ogulin	13.915
25.	Omiš	14.936
26.	Opatija	11.659
27.	Pleternica	11.323
28.	Ploče	10.135
29.	Poreč	16.696
30.	Rovinj	14.294
31.	Slatina	13.686
32.	Sveta Nedjelja	18.059
33.	Sveti Ivan Zelina	15.959
34.	Trogir	13.192
35.	Umag	13.467
36.	Valpovo	11.563
37.	Vrbovec	14.797
38.	Županja	12.090

Izvor: Izradila autorica prema www.dzs.hr (pristupljeno: 12.07.2020.)

Glavni cilj istraživanja bio je utvrditi koji su to gradovi u Republici Hrvatskoj od 10.000 do 20.000 stanovnika najuspješniji u korištenju sredstava EU u razdoblju 2014.-2019. godine i koji je tome razlog.

3.1. Metode rada

U izradi teorijskog dijela ovog rada korištene su opće metode. Obzirom na temu završnog rada najviše je korištena metoda analize pomoću koje su istraženi dostupni natječaji za dodjelu bespovratnih sredstava na koje su svoje projektne prijedloge mogli aplicirati gradovi od 10.000 do 20.000 stanovnika. Jednako tako istražena su izvršenja proračuna tih istih gradova. Metoda analize predstavlja „postupak znanstvenog istraživanja i objašnjavanja stvarnosti putem raščlanjivanja složenih misaonih tvorevina na njihove jednostavnije sastavne

dijelove i elemente izučavanja svakog dijela za sebe i u odnosu na druge dijelove“ (Zelenika, 2000: 327)

3.2. Izvori rada

Podaci su prikupljeni putem istraživanja iz javno dostupnih i relevantnih izvora – mrežnih stranica Ministarstva financija i promatranih gradova te stranice *Europski strukturni i investicijski fondovi* za razdoblje 2014.-2019. godine.

Ministarstvo financija na svojim mrežnim stranicama objavljuje financije izvještaje jedinica.- lokalne i područne (regionalne) samouprave, u pravilu u kolovozu za prethodnu godinu tako da su u ovom trenutku dostupni podaci o izvršenjima proračuna za razdoblje 2014.-2018. Podaci o izvršenju proračuna promatranih gradova za 2019. godinu prikupljeni su s njihovih mrežnih stranica.

4. Opis istraživanja i rezultati istraživanja

U opsežnom istraživanju pojedinačno su pregledani svi dostupni natječaji za dodjelu bespovratnih sredstava EU u razdoblju 2014.-2020., a zatim su prikupljeni podaci o prihodima poslovanja, poreznim prihodima i prihodima od EU promatranih gradova u razdoblju 2014.-2019. godina.

4.1. Analiza dostupnih natječaja u periodu 2014.-2019.

Obzirom na temu završnog rada istraženi su dostupni natječaji za dodjelu bespovratnih sredstava na koje su svoje projektne prijedloge mogli prijaviti gradovi od 10.000 do 20.000 stanovnika. Pregled se daje u tablici 6.:

Tablica 6. Dostupni natječaji za dodjelu bespovratnih sredstava 2014.-2019. gradovima od 10.000 do 20.000 stanovnika

Red. br.	Naziv natječaja	Ukupan iznos poziva
1.	Razvoj poslovne infrastrukture	380.000.000,00
2.	Umjetnost i kultura za mlade	18.000.000,00
3.	Građenje reciklažnih dvorišta	397.000.000,00
4.	Priprema dokumentacije i izgradnja kapaciteta za provedbu Intervencijskih planova malih gradova na ratom pogođenim područjima (Beli Manastir s općinom Darda, Benkovac, Knin, Petrinja i Vukovar)*	39.407.381,00
5.	Razvoj infrastrukture poduzetničkih zona	76.000.000,00
6.	Umjetnost i kultura 54+	20.000.000,00
7.	Sanacija i zatvaranje odlagališta neopasnog otpada	233.000.000,00
8.	Natječaj za provedbu tipa operacije 4.3.3. "Ulaganje u šumsku infrastrukturu"	37.500.000,00
9.	Energetska obnova i korištenje obnovljivih izvora energije u zgradama javnog sektora	1.110.000.000,00
10.	Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – Faza 1	110.150.000,00
11.	Provedba Programa izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom	54.600.000,00
12.	Unaprjeđenje usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja	318.606.360,11
13.	Programska, stručna i financijska potpora obrazovanju djece i učenika pripadnika romske nacionalne manjine	15.300.000,00
14.	Natječaj za tip operacije 7.4.1. "Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu"*	1.000.000.000,00
15.	Promicanje održivog razvoja prirodne baštine na području Slavonije, Baranje i Srijema*	78.000.000,00
16.	Poziv za podnošenje prijedloga aktivnosti za provedbu godišnjeg provedbenog akcijskog plana Mreže za 2018. godinu	250.000,00
17.	Natječaj za tip operacije 4.3.3. „Ulaganje u šumsku infrastrukturu“	50.000.000,00
18.	Poboljšanje pristupa hitnoj zdravstvenoj zaštiti	173.000.000,00
19.	Poboljšanje isplativosti i pristupa dnevnim bolnicama i/ili dnevnim kirurgijama	1.359.047.566,47
20.	Poziv na dostavu projektnih prijedloga ZAŽELI – Program zapošljavanja žena	400.900.000,00
21.	Podrška socijalnom uključivanju i zapošljavanju marginaliziranih skupina	99.918.750,00
22.	Suradnja organizacija civilnoga društva i lokalnih vlasti na prevenciji korupcije i sukoba interesa u provedbi javnih politika	85.000.000,00
23.	Podrška programima usmjerenim mladima	12.000.000,00
24.	Priprema i provedba integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine na području Slavonije, Baranje i Srijema*	332.000.000,00

25.	Izgradnja i/ili opremanje postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpadnog papira, kartona, metala, plastike i drugih materijala	350.000.000,00
26.	Natječaj za provedbu podmjere 7.1. "Sastavljanje i ažuriranje planova za razvoj općina i sela u ruralnim područjima i njihovih temeljnih usluga te planova zaštite i upravljanja koji se odnose na lokalitete Natura 2000 i druga područja visoke prirodne vrijednosti" – provedba operacije 7.1.1." Sastavljanje i ažuriranje planova za razvoj jedinica lokalne samouprave"*	nepoznato
27.	LOKALNE INICIJATIVE ZA POTICANJE ZAPOŠLJAVANJA – FAZA III	73.440.000,00
28.	Ulaganje u organizacijsku reformu i infrastrukturu u sektoru istraživanja, razvoja i inovacija	760.000.000,00
29.	Natječaj za provedbu podmjere 7.4. » Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu « - provedba tipa operacije 7.4.1. » Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu «*	nepoznato
30.	Promicanje održivog razvoja prirodne baštine	196.000.000,00
31.	Natječaj za provedbu podmjere 7.2. »Ulaganja u izradu, poboljšanje ili proširenje svih vrsta male infrastrukture, uključujući ulaganja u obnovljive izvore energije i uštedu energije« – provedba tipa operacije 7.2.2. »Ulaganja u građenje nerazvrstanih cesta«*	nepoznato
32.	Poticanje rada s darovitom djecom i učenicima na predtercijarnoj razini	10.000.000,00
33.	Ograničeni poziv na dostavu prijedloga projekta Financiranje provedbe investicijskih projekata koji se odnose na manje dijelove sustava javne vodoopskrbe/odvodnje BR. EN.2.1.17.	380.000.000,00
34.	Prvi Poziv na dostavu projektnih prijedloga – Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014. – 2020.*	≈186.000.000,00
35.	Prvi poziv na podnošenje projektnih prijedloga INTERREG V-A Programa suradnje Mađarska-Hrvatska 2014.-2020.*	≈197.000.000,00
36.	PILOT PROJEKT IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE ZA ENERGETSKU OBNOVU ZGRADA I KORIŠTENJE OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE U JAVNIM USTANOVAMA KOJE OBAVLJAJU DJELATNOST ODGOJA I OBRAZOVANJA	4.500.000,00
37.	Program transnacionalne suradnje INTERREG ADRION – prvi poziv na dostavu projektnih prijedloga*	≈737.000.000,00
38.	Program prekogranične suradnje Slovenija - Hrvatska 2014.-2020. – trajno otvoreni poziv na dostavu projektnih prijedloga*	≈246.000.000,00
39.	Priprema zalihe infrastrukturnih projekata za EFRR 2014. - 2020. - Treći poziv	23.540.113,79
40.	Poziv na pripremu projekata iz područja integriranog prometa i održive regionalne/urbane mobilnosti - Operativni program*	40.000.000,00
41.	Obrazovanje za poduzetništvo i obrt	18.023.000,00
42.	Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – faza 3	33.127.000,00

43.	Poziv za izravnu dodjelu sredstava Gradu Belom Manastiru za dostavu prijedloga operacije „Uključivanje djece u sustav zdravog odgoja i obrazovanja s posebnim naglaskom na integraciju djece u nepovoljnom položaju kroz uređenje Doma Branjin vrh“*	1.720.000,00
44.	Provedba Intervencijskog plana Grada Belog Manastira i Općine Darda*	133.338.316,00
45.	Provedba Intervencijskog plana Grada Benkovca*	120.040.491,00
46.	Provedba Intervencijskog plana Grada Knina*	106.335.000,00
47.	Sanacija zatvorenih odlagališta neopasnog otpada	150.000.000,00
48.	Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (šk.god. 2017/18)	25.000.000,00
49.	Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (šk.god. 2018/19)	31.963.251,57
50.	Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (šk.god. 2019/20)	30.000.000,00
51.	Promocija zdravlja i prevencija bolesti – Faza 1	32.925.230,04
	UKUPNO:	≈10.300.000.000,00

* ograničeni pozivi/natječaji – usmjereni određenim JLS

Izvor: Izradila autorica prema: www.strukturnifondovi.hr (pristupljeno: 12.07.2020.)

U promatranom razdoblju gradovima od 10.000 do 20.000 stanovnika bio je dostupan 51 natječaj za dodjelu bespovratnih sredstava iz fondova EU vrijedan 10,3 milijarde eura. Za bolje razumijevanje mogućnosti korištenja bespovratnih sredstava kroz ove natječaje i pozive bitno je naglasiti da svi nisu bili jednako dostupni analiziranim gradovima. Određeni natječaji/pozivi usmjereni su na jedinice lokalne samouprave po njihovoj razvijenosti, broju stanovnika, prekograničnom području, a neki su usmjereni isključivo na određene jedinice lokalne samouprave (npr. Grad Knin, Benkovac, Beli Manastir)

4.2. Analiza izvršenja proračuna jedinica lokalne samouprave od 10.000 do 20.000 kuna

Za promatrane gradove prikupljeni su podaci o izvršenju proračuna za razdoblje 2014.-2019. i to podaci o:

- prihodima poslovanja (AOP 002+039+045+074+105+123+130+136),
- prihodima od poreza (AOP 003+012+018+024+032+035) i
- prihodima od EU (pomoći od institucija i tijela EU i pomoći temeljem prijenosa EU sredstava –AOP 052 + 053 i AOP 067 + 068)

navedeni u tablici 7. u nastavku. Detaljni podaci po gradovima i godinama nalaze se u prilogu 1. ovog rada.

Tablica 7. Prihodi poslovanja, prihodi od poreza i prihodi od EU 2014.-2019. u 38 hrvatskih gradova od 10.000 do 20.000 stanovnika

Red. br.	Grad	Broj stanovnika	Prihodi poslovanja	Prihodi od poreza	Prihodi od EU
1.	Beli Manastir	10.068	251.331.081	92.888.402	37.278.563
2.	Belišće	10.825	207.807.275	103.799.954	6.178.966
3.	Benkovac	11.026	195.222.849	88.212.283	8.735.691
4.	Crikvenica	11.122	490.652.219	224.504.982	1.954.916
5.	Daruvar	11.663	173.424.353	105.664.452	661.582
6.	Duga Resa	11.180	136.544.907	107.489.863	373.626
7.	Dugo Selo	17.466	273.832.564	185.977.309	6.368.372
8.	Garešnica	10.472	181.245.977	82.550.787	24.455.111
9.	Gospić	12.745	361.389.355	146.331.483	7.647.460
10.	Imotski	10.764	185.466.332	93.605.045	0
11.	Ivanec	13.758	183.139.162	123.934.334	2.593.609
12.	Ivanić grad	15.548	322.642.968	148.572.662	917.578
13.	Jastrebarsko	15.866	296.589.834	170.727.843	4.574.259
14.	Kastav	10.440	238.979.550	161.321.689	1.397.440
15.	Knin	15.407	271.559.796	141.320.662	4.322.797
16.	Krapina	12.480	206.110.128	125.204.407	3.591.449
17.	Labin	11.642	383.168.653	170.114.754	3.437.633
18.	Makarska	13.834	483.319.271	267.347.582	4.458.639
19.	Metković	16.788	226.697.366	130.028.736	1.276.507
20.	Našice	16.224	265.904.300	140.927.814	13.846.726
21.	Nova Gradiška	14.229	273.280.576	129.066.938	6.801.706
22.	Novi Marof	13.246	145.478.953	113.202.035	1.977.279
23.	Novska	13.518	268.744.267	122.546.410	7.027.942
24.	Ogulin	13.915	239.838.162	146.018.232	225.714
25.	Omiš	14.936	379.726.189	160.662.638	2.764.050
26.	Opatija	11.659	609.153.785	294.402.895	1.712.542
27.	Pleternica	11.323	197.759.240	78.751.471	36.642.321
28.	Ploče	10.135	173.492.650	83.474.124	7.682.389
29.	Poreč	16.696	807.854.281	403.362.822	2.093.578
30.	Rovinj	14.294	750.525.246	396.879.632	1.495.024
31.	Slatina	13.686	225.229.986	109.338.144	10.205.107
32.	Sveta Nedjelja	18.059	528.558.411	400.591.062	3.398.892
33.	Sveti Ivan Zelina	15.959	225.344.180	155.333.430	3.910.233
34.	Trogir	13.192	391.962.098	159.850.740	2.949.650
35.	Umag	13.467	702.158.603	281.590.539	13.042.788
36.	Valpovo	11.563	163.130.345	90.784.212	18.816.962
37.	Vrbovec	14.797	234.577.968	134.035.097	2.568.003
38.	Županja	12.090	191.008.200	99.159.634	7.810.318
	Ukupno:	506.082	11.842.851.080	6.169.575.098	265.195.422

Izvor: Izradila autorica prema: <https://mfin.gov.hr/>, www.beli-manastir.hr, www.belisce.hr, www.benkovac.hr, www.crikvenica.hr, www.daruvar.hr, www.dugaresa.hr, www.dugoselo.hr, www.garesnica.hr, www.gospic.hr, www.imotski.hr, www.ivanec.hr, www.ivanic-grad.hr, www.jastrebarsko.hr, www.kastav.hr, www.knin.hr, www.krapina.hr, www.labin.hr, www.makarska.hr, www.grad-metkovic.hr, www.nasice.hr, www.novogradiska.hr, www.novi-marof.hr, www.novska.hr, www.ogulin.hr, www.omis.hr, www.opatija.hr, www.pleternica.hr, www.ploce.hr, www.porec.hr, www.rovinj.hr, www.grad-svetanedelja.hr, www.zelina.hr, www.trogir.hr, www.umag.hr, www.valpovo.hr, www.vrbovec.hr, www.zupanja.hr (Pristupljeno: 12.07.2020.)

U razdoblju od 2014. do 2019. godine 38 hrvatskih gradova s ukupno 506.082 stanovnika ostvarili su 265.195.422 kuna prihoda od EU što čini prosječno 6.978.827 kuna po gradu odnosno 524 kuna po stanovniku.

5. Rasprava

Temeljem prikupljenih podataka, a uvažavajući specifičnosti računovodstvenog evidentiranja prihoda pomoći temeljem prijenosa EU sredstava, razmatrano je korištenje EU sredstava promatranih gradova i to: ukupni iznos pomoći temeljem prijenosa EU sredstava, prihod od EU per capita te prihod od EU u odnosu na prihode poslovanja te se na temelju tih kriterija rangiralo gradove po uspješnosti.

5.1. Korištenje pomoći EU u gradovima od 10.000 do 20.000 stanovnika u razdoblju 2014.-2019.

Iz prikupljenih podataka (tablica 7) najuspješniji grad je Grad Beli Manastir s 37.278.563 kuna prihoda od EU, slijedi Pleternica s 36.642.321 kuna te Garešnica s 24.455.111 kuna. Grad Imotski u navedenom razdoblju nije koristio niti kune EU sredstava.

U tablici 8. prikazuje se analiza prihoda od EU per capita za svaki grad pojedinačno.

Tablica 8. Prihod od EU po glavi stanovnika 2014.-2019. u 38 hrvatskih gradova od 10.000 do 20.000 stanovnika

Red. br.	Grad	Broj stanovnika	Prihodi od EU	Prihod od EU po glavi stanovnika	Uspješnost (1.-38.)
1.	Beli Manastir	10.068	37.278.563	3.703	1.
2.	Belišće	10.825	6.178.966	571	12.
3.	Benkovac	11.026	8.735.691	792	7.
4.	Crikvenica	11.122	1.954.916	176	26.
5.	Daruvar	11.663	661.582	57	35.
6.	Duga Resa	11.180	373.626	33	36.
7.	Dugo Selo	17.466	6.368.372	365	15.
8.	Garešnica	10.472	24.455.111	2.335	3.
9.	Gospić	12.745	7.647.460	600	11.
10.	Imotski	10.764	0	0	38.
11.	Ivanec	13.758	2.593.609	189	23.
12.	Ivanić grad	15.548	917.578	59	34.
13.	Jastrebarsko	15.866	4.574.259	288	18.-19.
14.	Kastav	10.440	1.397.440	134	30.
15.	Knin	15.407	4.322.797	281	20.
16.	Krapina	12.480	3.591.449	288	18.-19.
17.	Labin	11.642	3.437.633	295	17.
18.	Makarska	13.834	4.458.639	322	16.
19.	Metković	16.788	1.276.507	76	33.
20.	Našice	16.224	13.846.726	853	6.
21.	Nova Gradiška	14.229	6.801.706	478	14.
22.	Novi Marof	13.246	1.977.279	149	28.
23.	Novska	13.518	7.027.942	520	13.
24.	Ogulin	13.915	225.714	16	37.
25.	Omiš	14.936	2.764.050	185	25.
26.	Opatija	11.659	1.712.542	147	29.
27.	Pleternica	11.323	36.642.321	3.236	2.
28.	Ploče	10.135	7.682.389	758	8.
29.	Poreč	16.696	2.093.578	125	31.
30.	Rovinj	14.294	1.495.024	105	32.
31.	Slatina	13.686	10.205.107	746	9.
32.	Sveta Nedjelja	18.059	3.398.892	188	24.
33.	Sveti Ivan Zelina	15.959	3.910.233	245	21.
34.	Trogir	13.192	2.949.650	224	22.
35.	Umag	13.467	13.042.788	968	5.
36.	Valpovo	11.563	18.816.962	1.627	4.
37.	Vrbovec	14.797	2.568.003	174	27.
38.	Županja	12.090	7.810.318	646	10.
	UKUPNO:	506.028	265.195.422	524	

Izvor: Izradila autorica prema: <https://mfin.gov.hr/>, www.beli-manastir.hr, www.belisce.hr, www.benkovac.hr, www.crikvenica.hr, www.daruvar.hr, www.dugaresa.hr, www.dugoselo.hr, www.garesnica.hr, www.gospic.hr,

www.imotski.hr, www.ivanec.hr, www.ivanic-grad.hr, www.jastrebarsko.hr, www.kastav.hr, www.knin.hr, www.krapina.hr, www.labin.hr, www.makarska.hr, www.grad-metkovic.hr, www.nasice.hr, www.novogradiska.hr, www.novi-marof.hr, www.novska.hr, www.ogulin.hr, www.omis.hr, www.opatija.hr, www.pleternica.hr, www.ploce.hr, www.porec.hr, www.rovinj.hr, www.grad-svetanedelja.hr, www.zelina.hr, www.trogir.hr, www.umag.hr, www.valpovo.hr, www.vrbovec.hr, www.zupanja.hr (Pristupljeno: 12.07.2020.)

Prosječan prihod od EU per capita u analiziranim gradovima iznosi 524 kunu. 26 od 38 analiziranih gradova bilježe prihod od EU manji od prosjeka po glavi stanovnika u razdoblju 2014.-2019. dok je 12 gradova ostvarilo prihode od EU veće od prosjeka. Čak 7 puta je veći prihod po glavi stanovnika u Gradu Belom Manastiru u odnosu na prosjek svih 38 gradova, slijedi Pleternica s 6 puta te Garešnica s 4,5 puta većim prihodom od EU od prosjeka.

Analizirani gradovi su u promatranom razdoblju ostvarili prihode od 11.842.851.080 kuna pri čemu u strukturi prihoda prihodi od EU sudjeluju s 2,24%. Pregled po gradovima slijedi u tablici 9..

Tablica 9. Prihodi od EU u prihodima poslovanja 2014.-2019. u 38 hrvatskih gradova od 10.000 do 20.000 stanovnika

Red. br.	Grad	Broj stanovnika	Prihodi poslovanja	Prihodi od EU	Prihodi od EU/Prihodi poslovanja
1.	Beli Manastir	10.068	251.331.081	37.278.563	14,83%
2.	Belišće	10.825	207.807.275	6.178.966	2,97%
3.	Benkovac	11.026	195.222.849	8.735.691	4,47%
4.	Crikvenica	11.122	490.652.219	1.954.916	0,40%
5.	Daruvar	11.663	173.424.353	661.582	0,38%
6.	Duga Resa	11.180	136.544.907	373.626	0,27%
7.	Dugo Selo	17.466	273.832.564	6.368.372	2,33%
8.	Garešnica	10.472	181.245.977	24.455.111	13,49%
9.	Gospić	12.745	361.389.355	7.647.460	2,12%
10.	Imotski	10.764	185.466.332	0	0,00%
11.	Ivanec	13.758	183.139.162	2.593.609	1,42%
12.	Ivanić grad	15.548	322.642.968	917.578	0,28%
13.	Jastrebarsko	15.866	296.589.834	4.574.259	1,54%
14.	Kastav	10.440	238.979.550	1.397.440	0,58%
15.	Knin	15.407	271.559.796	4.322.797	1,59%
16.	Krapina	12.480	206.110.128	3.591.449	1,74%
17.	Labin	11.642	383.168.653	3.437.633	0,90%
18.	Makarska	13.834	483.319.271	4.458.639	0,92%
19.	Metković	16.788	226.697.366	1.276.507	0,56%
20.	Našice	16.224	265.904.300	13.846.726	5,21%
21.	Nova Gradiška	14.229	273.280.576	6.801.706	2,49%
22.	Novi Marof	13.246	145.478.953	1.977.279	1,36%
23.	Novska	13.518	268.744.267	7.027.942	2,62%

24.	Ogulin	13.915	239.838.162	225.714	0,09%
25.	Omiš	14.936	379.726.189	2.764.050	0,73%
26.	Opatija	11.659	609.153.785	1.712.542	0,28%
27.	Pleternica	11.323	197.759.240	36.642.321	18,53%
28.	Ploče	10.135	173.492.650	7.682.389	4,43%
29.	Poreč	16.696	807.854.281	2.093.578	0,26%
30.	Rovinj	14.294	750.525.246	1.495.024	0,20%
31.	Slatina	13.686	225.229.986	10.205.107	4,53%
32.	Sveta Nedjelja	18.059	528.558.411	3.398.892	0,64%
33.	Sveti Ivan Zelina	15.959	225.344.180	3.910.233	1,74%
34.	Trogir	13.192	391.962.098	2.949.650	0,75%
35.	Umag	13.467	702.158.603	13.042.788	1,86%
36.	Valpovo	11.563	163.130.345	18.816.962	11,53%
37.	Vrbovec	14.797	234.577.968	2.568.003	1,09%
38.	Županja	12.090	191.008.200	7.810.318	4,09%
	UKUPNO:	506.028	11.842.851.080	265.195.422	2,24%

Izvor: Izradila autorica prema: <https://mfin.gov.hr/>, www.beli-manastir.hr, www.belisce.hr, www.benkovac.hr, www.crikvenica.hr, www.daruvar.hr, www.dugaresa.hr, www.dugoselo.hr, www.garesnica.hr, www.gospic.hr, www.imotski.hr, www.ivanec.hr, www.ivanic-grad.hr, www.jastrebarsko.hr, www.kastav.hr, www.knin.hr, www.krapina.hr, www.labin.hr, www.makarska.hr, www.grad-metkovic.hr, www.nasice.hr, www.novogradiska.hr, www.novi-marof.hr, www.novska.hr, www.ogulin.hr, www.omis.hr, www.opatija.hr, www.pleternica.hr, www.ploce.hr, www.porec.hr, www.rovinj.hr, www.grad-svetanedelja.hr, www.zelina.hr, www.trogir.hr, www.umag.hr, www.valpovo.hr, www.vrbovec.hr, www.zupanja.hr (Pristupljeno: 12.07.2020.)

13 od 38 analiziranih gradova ostvarilo je udio prihoda od EU u odnosu na prihode poslovanja veće od prosjeka. Grad Pleternica iskazuje udio prihoda od EU u odnosu na prihode poslovanja u visini od 18,53% (što je 8,8 puta više od prosjeka), na drugom mjestu je Beli Manastir sa 14,83% (6,6 puta više od prosjeka), slijedi Garešnica s 13,49% (6 puta više od prosjeka).

5.2. TOP 5 gradova od 10.000 do 20.000 stanovnika po povlačenju sredstava EU u razdoblju 2014.-2019.

Prema prethodnim analizama može se vrlo jasno zaključiti kojih je to 5 od 38 promatranih gradova najuspješnije po povlačenju sredstava Europske unije u razdoblju 2014.-2019. Pregled se prikazuje u tablici 10.

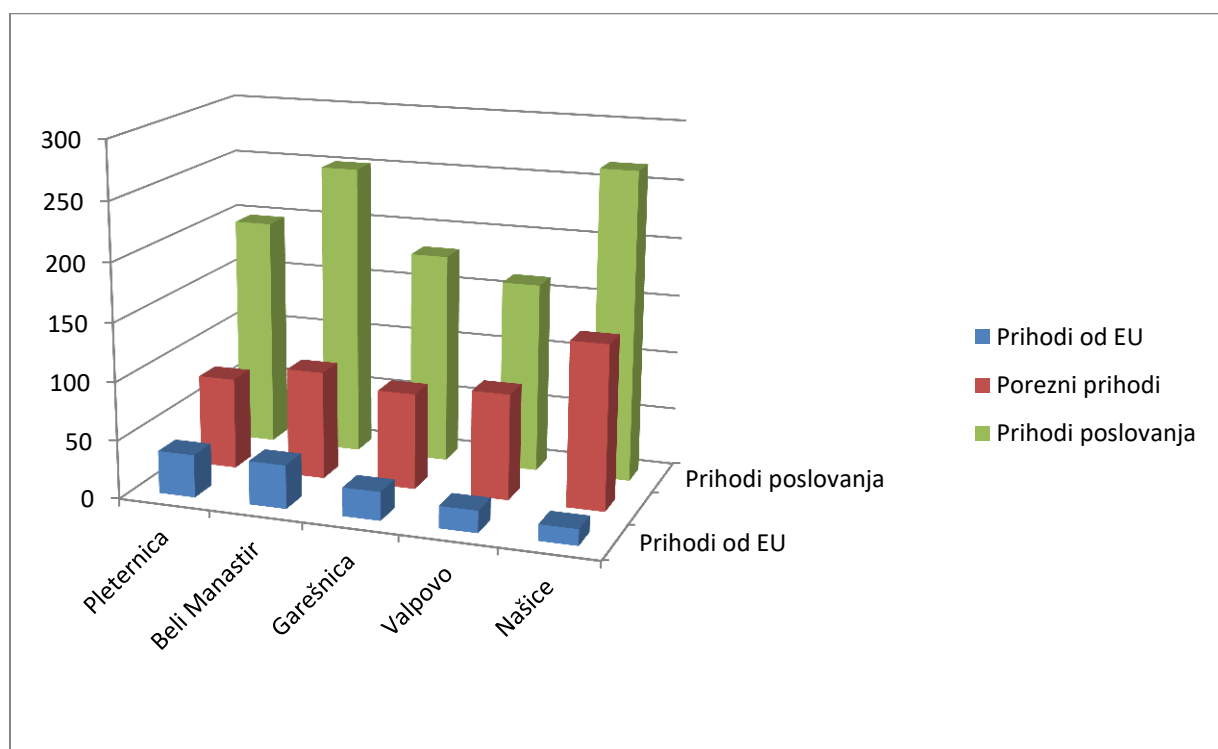
Tablica 10. TOP 5 gradova po povlačenju sredstava EU 2014.-2019. među 38 hrvatskih gradova od 10.000 do 20.000 stanovnika

Red.br.	Grad	Prihodi poslovanja	Porezni prihodi	Prihod od EU	Prihod od EU per capita	Prihod od EU/Prihodi poslovanja
1.	Beli Manastir	251.331.081	92.888.402	37.278.563	3.703	14,83%
2.	Pleternica	197.759.240	78.751.471	36.642.321	3.236	18,53%
3.	Garešnica	181.245.977	82.550.787	24.455.111	2.335	13,49%
4.	Valpovo	163.130.345	90.784.212	18.816.962	1.627	11,53%
5.	Našice	265.904.300	140.927.814	13.846.726	853	5,21%
	Ukupno:	1.059.370.943	485.902.686	127.998.847	2.146	12,08%

Izvor: Izradila autorica prema: <https://mfin.gov.hr/>, www.beli-manastir.hr, www.garesnica.hr, www.nasice.hr, www.pleternica.hr, www.valpovo.hr (Pristupljeno: 12.07.2020.)

Na prvom mjestu nalazi se Grad Beli Manastir koji je najuspješniji u dva od tri kriterija, slijede gradovi Pleternica, Garešnica, Valpovo i Našice. U grafikonu 1. prikazuje se pet najuspješnijih gradova.

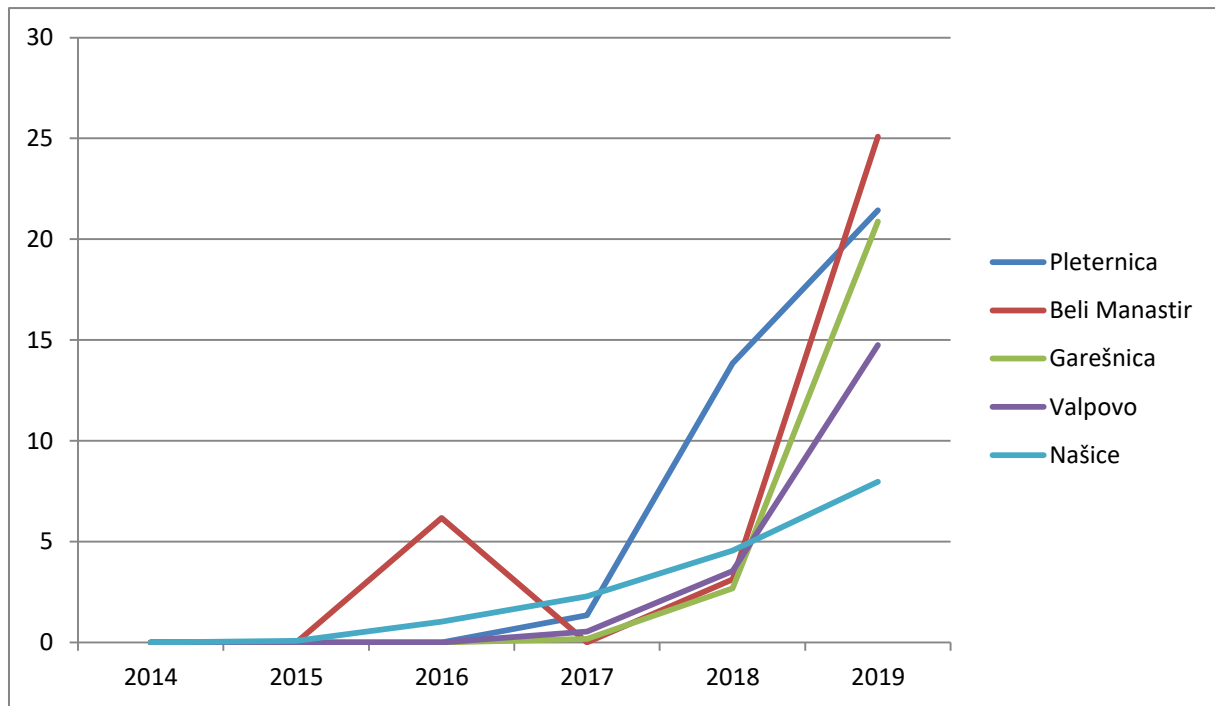
Grafikon 1. Prihodi poslovanja, porezni prihodi i prihodi od EU u TOP 5 gradova po povlačenju sredstava EU 2014.-2019. među 38 hrvatskih gradova od 10.000 do 20.000 stanovnika

Izvor: Izradila autorica prema: <https://mfin.gov.hr/>, www.beli-manastir.hr, www.garesnica.hr, www.nasice.hr, www.pleternica.hr, www.valpovo.hr (Pristupljeno: 12.07.2020.)

Najznačajnije prihode poslovanja i porezne prihode ima Grad Našice zatim Beli Manastir dok je vidljivo da u Pleternici prihod od EU značajni dio ukupnih prihoda poslovanja. U grafikonu 2. u nastavku prikazuje se kretanje prihoda od EU u razdoblju 2014.-2019.

Grafikon 2. Kretanje prihoda od EU u TOP 5 gradova po povlačenju sredstava EU 2014.-2019. među 38 hrvatskih gradova od 10.000 do 20.000 stanovnika

Izvor: Izradila autorica prema: <https://mfim.gov.hr/>, www.beli-manastir.hr, www.garesnica.hr, www.nasice.hr, www.pleternica.hr, www.valpovo.hr (Pristupljeno: 12.07.2020.)

Grad Beli Manastir ostvario je najveće prihode od EU u 2016. i 2019. godini u odnosu na TOP 5 gradova, Pleternica je to zabilježila 2018., a Našice 2017. godine.

Svih pet gradova ima osnovane lokalne razvojne agencije kojima je cilj poticanje razvoja lokalne zajednice kroz pripremu i provedbu projekata na svom području. Baranjska razvojna agencija Grada Belog Manastira osnovana je 2014. godine, Poduzetnički centar Pleternica d.o.o. 2006., Lokalna razvojna agencija - Poduzetnički centar Garešnica d.o.o. 2015., Valpovački poduzetnički centar d.o.o. 2002. te Našička razvojna agencija NARA d.o.o. 2013. godine. Pet najuspješnijih gradova ostvarilo je 1,06 milijarde prihoda poslovanja u razdoblju 2014.-2019. što je 8,9% prihoda poslovanja 38 promatranih gradova. Porezni prihodi ovih pet gradova iznose 45,9% prihoda poslovanja što je za 6 postotnih poena manje od prosjeka.

Jednako tako visok je udio prihoda od EU u prihodima poslovanja (12,08%) što je 6 puta više nego u 38 promatranih gradova (2,1%). Svih pet najuspješnijih gradova nalazi se u kontinentalnoj Hrvatskoj (Požeško-slavonska, Osječko-baranjska i Bjelovarsko-bilogorska županija). Važno je također naglasiti da Grad Beli Manastir provodi Intervencijski plan Grada Belog Manastira i Općine Darda vrijedan preko 133 milijuna kuna kroz koji su mu osigurana EU sredstva za projekte planirane u okviru tog plana. Sredstva su osigurana u okviru programskog razdoblja 2014.-2020. što se i vidi iz pokazatelja u Prilogu I. (samo u 2019. godini Grad Beli Manastir ostvario je 25 milijuna kuna pomoći temeljem prijenosa EU sredstava).

6. Zaključak

Republika Hrvatska članica je Europske unije od 1. srpnja 2013. godine i koristi svoju prvu punu financijsku omotnicu u razdoblju 2014.-2020. u okviru koje joj je osigurano preko 75 milijardi kuna EU sredstava za financiranje razvojnih programa i projekata. Od tog iznosa preko 10 milijardi kuna bilo je na raspolaganju gradovima putem javno objavljenih natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava.

Gradovi i općine nositelji su razvoja na najnižim razinama vlasti odgovorni za komunalno uređenje, prostorno planiranje, odgoj i obrazovanje, kulturu, šport, zaštitu okoliša odnosno društveni i gospodarski razvoj u cjelini. Stoga je važno da prepoznaju mogućnost financiranja svojih razvojnih projekata iz EU sredstava kako bi se u konačnici ostvarila kohezijska politika EU odnosno smanjenje nejednakosti među regijama. Unatoč povećanim prihodima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su rezultat zakonskih izmjena bilo bi izuzetno značajno povećavati životni standard građana u svim lokalnim samoupravama i korištenjem EU fondova. Vidljivo je da su neke lokalne samouprave daleko uspješnije od drugih i da se europski fondovi mogu značajno koristiti unatoč zahtjevnim procedurama i provedbama projekata. Najuspješnije lokalne samouprave u okviru ovog istraživanja su Pleternica, Beli Manastir, Garešnica, Valpovo i Našice. Grad Imotski u promatranom razdoblju nije ostvario niti kune prihoda iz europskih fondova.

Uspješni gradovi imaju kvalitetne apsorpcijske kapacitete, usvojene strateške dokumente te razvoj svojih lokalnih zajednica u velikoj mjeri financiraju iz EU fondova. Na taj način ostvaruju pet do šest puta veće kapitalne investicije nego bi to mogle financirati iz vlastitih

prihoda poslovanja. Obzirom na specifičnosti evidentiranja EU projekata i činjenicu da su se europski fondovi počeli značajnije koristiti od 2017. godine bit će zanimljivo pratiti trendove u ovim gradovima do kraja operativnog razdoblja.

Literatura

Knjige

1. Zelenika, R. (2000). *Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela*. [Online]. Raspoloživo na: <https://www.scribd.com/doc/24126027/Metodologija-i-Tehnologija-Ratko-Zelenika> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
2. Tufekčić, M. i Tufekčić, Ž. (2013). *Politike & fondovi 2014-2020*. Zagreb: Plavi partner.

Znanstveni radovi

1. Burić Pejčinović, M. (2010). 'Učinkovitost korištenja pretpristupnim fondovima Europske unije u Hrvatskoj', *Hrvatska i komparativna javna uprava*, 10(3), str. 651-663. Raspoloživo na: <https://hrcak.srce.hr/135326> (Pristupljeno: 18.07.2020.)
2. Mičetić-Fabić, M. (2012). 'Organizacijska prilagođenost hrvatske lokalne samouprave za provedbu projekata financiranih od Europske unije', *Hrvatska i komparativna javna uprava*, 12(1), str. 179-200. Raspoloživo na: <https://hrcak.srce.hr/132757> (Pristupljeno: 12.07.2020.)

Članci u časopisima

1. Karačić M. (2018). Europski projekti u sustavu proračuna – općenito i kod lokalnih jedinica. *Računovodstvo, revizija i financije*. 12/2018. str. 3-15

Priručnici

1. Boeckhout, S. et al. (ur.) (2002). *Key indicators for Candidate Countries to Effectively Manage the Structural Funds*. NEI Regional and Urban Development. Raspoloživo na: https://www.dotaceeu.cz/getmedia/447bacc9-f989-4440-aabb-232fcf0267b0/Souhrnna-studie-a-hodnoceni_447bacc9-f989-4440-aabb-232fcf0267b0.pdf (pristupljeno: 12.07.2020.)

2. Hrvatska gospodarska komora. Ususret fondovima kohezijske politike u Hrvatskoj. Raspoloživo na: http://europski-fondovi.eu/sites/default/files/dokumenti/ususret_fondovima_kohezijske_politike_u_hr_hgk_publicacija_za_web.pdf (pristupljeno: 12.07.2020.)
3. Hrvatska gospodarska komora. Županije i fondovi EU. Raspoloživo na: <https://hgk.hr/zupanije-i-fondovi-eu> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
4. Maletić I. (2017). *EU vodič za uspješan i održiv razvoj gradova i općina*. [Online] Raspoloživo na: <http://www.ivana-maletic.com/eu-vodic-uspjesan-odrziv-razvoj-gradova-opcina-2/> (pristupljeno 12.07.2020.)
5. Europska komisija (2014) *Politike Europske unije: Proračun*. Luksemburg: Ured za publikacije Europske unije

Internet

1. Državni zavod za statistiku. KONTINGENTI STANOVNIŠTVA PO GRADOVIMA/OPĆINAMA, POPIS 2011 Raspoloživo na: https://www.dzs.hr/Hrv/censuses/census2011/results/htm/H01_01_03/H01_01_03.html (Pristupljeno: 12.07.2020.)
2. Državni zavod za statistiku. Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. Raspoloživo na: <https://www.dzs.hr/Hrv/censuses/census2011/results/censustabshtm.htm> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
3. Europska komisija. Kohezijska politika. Raspoloživo na: https://ec.europa.eu/regional_policy/hr/policy/what/glossary/c/cohesion-policy (pristupljeno: 12.07.2020.)
4. Europska komisija. Operativni program. Raspoloživo na: https://ec.europa.eu/regional_policy/hr/policy/what/glossary/o/operational-programme (pristupljeno: 12.07.2020.)
5. Europski strukturni i investicijski fondovi. ESI fondovi 2014.-2020. Raspoloživo na: <https://strukturnifondovi.hr/eu-fondovi/esi-fondovi-2014-2020/> (pristupljeno: 12.07.2020.)
6. Europski strukturni i investicijski fondovi. Financijski pregled EU fondova. Raspoloživo na: <https://strukturnifondovi.hr/financijski-pregled-eu-fondova/> (pristupljeno: 12.07.2020.)

7. Europski strukturni i investicijski fondovi. Natječaji. Raspoloživo na: <https://strukturnifondovi.hr/natjecaji/> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
8. Grad Beli Manastir. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: https://www.beli-manastir.hr/wp-content/uploads/2020/06/broj-5_20_NOVO_1-6-2020.pdf (Pristupljeno: 12.07.2020.)
9. Grad Belišće. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://www.belisce.hr/wp-content/uploads/2020/03/Izvr%C5%A1enje-prora%C4%8Duna-2019.pdf> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
10. Grad Benkovac. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://benkovac.hr/dokumenti/preuzimanje/glasnici/Glasnik%202020-03.pdf> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
11. Grad Crikvenica. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://www.crikvenica.hr/dokumenti-grad-crikvenica/proracun/0-proracun-2019/izvjestaji-proracuna-za-2019-godinu/godisnji-izvjestaji-za-2019-godinu/godisnji-izvjestaj-razina-22-1/3195-financijski-izvjestaji-razina-22-za-2019-godinu/file> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
12. Grad Daruvar. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://daruvar.hr/gradski-proracun/> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
13. Grad Duga Resa. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://dugaresa.hr/proracun-2019/> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
14. Grad Dugo Selo. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://dugoselo.hr/financijski-izvjestaji/financijski-izvjestaji-2019-godina/> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
15. Grad Garešnica. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://garesnica.eu/index.php/gradski-proracun/726-2019-godina.html> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
16. Grad Gospić. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://gospic.hr/proracun/%20financijski-izvjestaji/> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
17. Grad Imotski. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://imotski.hr/godisnji-financijski-izvjestaj-za-2019-godinu/> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
18. Grad Ivanec. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://ivanec.hr/43-proracun> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
19. Grad. Ivanić Grad. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <http://www.ivanic-grad.hr/dokumenti-grada/financijski-izvjestaji/> (Pristupljeno: 12.07.2020.)

20. Grad Jastrebarsko. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <http://www.jastrebarsko.hr/proracun-za-2010/> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
21. Grad. Kastav. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: https://kastav.hr/sluzbene_objave/financijski-izvjestaji-grada-kastva-za-2019-godinu-razina-22/ (Pristupljeno: 12.07.2020.)
22. Grad Knin. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://knin.hr/proracun/> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
23. Grad Krapina. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://www.krapina.hr/proracun/77-uprava/financije/financijski-izvjestaji/3635-financijski-izvjestaji-grada-krapine-za-2019-godinu> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
24. Grad Labin. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <http://labin.hr/završni-izvjestaj-za-2019-godinu> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
25. Grad Makarska. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://makarska.hr/hr/2019/4910> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
26. Grad Metković. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <http://grad-metkovic.hr/2020/06/25/godisnji-izvjestaj-o-izvršenju-proracuna-grada-metkovica-od-01-sijecnja-2019-31-prosinca-2019-godine/> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
27. Grad Našice. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <http://nasice.hr/hr/dokumenti/proracun-grada/godi%201nji-financijski-izvje%20taji.html> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
28. Grad. Nova Gradiška. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://novagradiska.hr/dokumenti/racunovodstvo-i-financije/#315-wpfd-2019-1592379770> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
29. Grad Novi Marof. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://www.novi-marof.hr/proracun/proracun-izmjene-i-dopune/> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
30. Grad Novska. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <http://novska.hr/hr/vazni-dokumenti/> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
31. Grad Ogulin. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://www.ogulin.hr/gradska-uprava/proracun-i-financijski-izvjestaji/> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
32. Grad Omiš. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <http://omis.hr/Prora%20Duni/tabid/121/Default.aspx> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
33. Grad Opatija. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <http://opatija.hr/hr/proracun/proracun-2019/> (Pristupljeno: 12.07.2020.)

34. Grad Pleternica. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <http://pleternica.hr/wp-content/uploads/2020/02/Zavr%C5%A1ni-ra%C4%8Dun-za-2019..pdf> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
35. Grad Ploče. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://ploce.hr/dokumenti-kategorija/financijski-izvjestaji-grada-ploca/> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
36. Grad Poreč. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <http://www.porec.hr/prva.aspx?stranica=2356> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
37. Grad Rovinj. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://www.rovinj-rovigno.hr/wp-content/uploads/2020/02/Izvj%C5%A1taji-prora%C4%8Duna-prora%C4%8Dunskih-i-izvanprora%C4%8Dunskih-korisnika-Razina....pdf> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
38. Grad Slatina. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://www.slatina.hr/portal/godisnji-financijski-izvjestaj-grada-slatine-za-2019-godinu-razina-22/> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
39. Grad Sveta Nedjelja. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://grad-svetanedelja.hr/proracun-i-izvjesca/izvjesca/financijska-izvjesca-2019-godina/> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
40. Grad Sveti Ivan Zelina. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://www.zelina.hr/portal/proracun/proracun-2019.html> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
41. Grad Trogir. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <http://trogir.hr/GradTrogir/financijsko-izvjesce-2/grada-trogira> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
42. Grad Umag. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://umag.hr/informacije/proracun-grada-umaga-147> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
43. Grad Valpovo. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <http://valpovo.hr/proracun-grada-valpova-za-2019-godinu/> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
44. Grad Vrbovec. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://vrbovec.hr/wp-content/uploads/2020/06/20-Goditnji-izvjetaj-o-izvrtenju-prora%C6%92una-01.01.-31.12.2019..pdf> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
45. Grad Županja. Izvršenje proračuna 2019. Raspoloživo na: <https://zupanja.hr/index.php/grad-zupanja/izvjesca/izvjesca-korisnika-gradkog-proracuna-2/financijska-izvjesca-grada/grad-zupanja-financijski-izvjestaj-2019> (Pristupljeno: 12.07.2020.)

46. Institut za javne financije. Pomoći Europske unije županijama, gradovima i općinama 2015. i 2016. Raspoloživo na: <https://www.ijf.hr/upload/files/114.pdf> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
47. Institut za javne financije. Pomoći Europske unije županijama, gradovima i općinama od 2011.-2014.1 Raspoloživo na: <https://bib.irb.hr/datoteka/814931.105.pdf> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
48. Ministarstvo financija. Financijsko izvještavanje. Raspoloživo na: <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/financijsko-izvjestavanje-177/177> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
49. Ministarstvo financija. PR-RAS i RAS-funkc za razdoblje 2014. - 2018. Raspoloživo na: <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/lokalna-samouprava/financijski-izvjestaji-jlp-r-s/pr-ras-i-ras-funkc-za-razdoblje-2014-2018/208> (Pristupljeno 12.07.2019.)
50. Ministarstvo financija. RAČUNOVODSTVENO EVIDENTIRANJE PRIHODA I RASHODA IZ EU SREDSTAVA. Raspoloživo na: <http://www.ssm.hr/libraries/0001/2298/HANA.pdf> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
51. Ministarstvo financija. Zakon o proračunu. Raspoloživo na: <https://mfin.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/proracun/Zakon%20o%20proracunu%20-%20prociseni%20tekst.pdf> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
52. Ministarstvo gospodarstva. Operativni program za konkurentnost i koheziju. Raspoloživo na: 2014-2020. https://www.mingo.hr/public/investicije/OPKK_2014_2020_31316.pdf (pristupljeno: 12.07.2020.)
53. Ministarstvo poljoprivrede. Operativni program za pomorstvo i ribarstvo 2014-2020. Raspoloživo na: <https://euribarstvo.hr/operativni-program-za-pomorstvo-i-ribarstvo-rh-za-programsko-razdoblje-2014-2020/> (pristupljeno: 12.07.2020.)
54. Ministarstvo poljoprivrede. Program ruralnog razvoja 2014-2020. Raspoloživo na: <https://ruralnirazvoj.hr/program/> (pristupljeno: 12.07.2020.)
55. Ministarstvo rada i mirovinskog sustava. Operativni program učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. Raspoloživo na: <http://www.esf.hr/wordpress/wp-content/uploads/2019/12/OPULJP-hrv-v-4.1.pdf> (Pristupljeno: 12.07.2020.)
56. Ministarstvo uprave. Sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave. Raspoloživo na: <https://uprava.gov.hr/print.aspx?id=12643&url=print> (Pristupljeno: 12.07.2020.)

57. Narodne novine. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu. Raspoloživo na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_10_124_2374.html (Pristupljeno: 12.07.2020.)
58. Rera. Programi unije. Raspoloživo na: <http://www.rera.hr/stranice/programi-unije/9.html> (pristupljeno: 12.07.2020.)
59. Ujedinjeni narodi. Gustoća naseljenosti i urbanizacija. Raspoloživo na: <https://unstats.un.org/unsd/demographic/sconcerns/densurb/densurbmethods.htm> (Pristupljeno: 12.07.2020.)

Popis tablica

Tablica 1. Kohezijska politika – struktura

Tablica 2. Europski strukturni i investicijski fondovi u Republici Hrvatskoj 2014.-2020.

Tablica 3. Pregled ugovorenih sredstava EU po operativnim programima 2014.-2020. na dan 30.06.2020.

Tablica 4. Broj gradova u RH po UN-ovoj klasifikaciji lokaliteta prema razredu veličina

Tablica 5. Popis gradova u RH s 10.000-20.000 stanovnika (2011.)

Tablica 6. Dostupni natječaji za dodjelu bespovratnih sredstava 2014.-2019. gradovima od 10.000 do 20.000 stanovnika

Tablica 7. Prihodi poslovanja, prihodi od poreza i prihodi od EU 2014.-2019. u 38 hrvatskih gradova od 10.000 do 20.000 stanovnika

Tablica 8. Prihod od EU po glavi stanovnika 2014.-2019. u 38 hrvatskih gradova od 10.000 do 20.000 stanovnika

Tablica 9. Prihodi EU u prihodima poslovanja 2014.-2019. u 38 hrvatskih gradova od 10.000 do 20.000 stanovnika

Tablica 10. TOP 5 gradova po povlačenju sredstava EU 2014.-2019. među 38 hrvatskih gradova od 10.000 do 20.000 stanovnika

Popis grafikona

Grafikon 1. Prihodi poslovanja, porezni prihodi i prihodi od EU u TOP 5 gradova po povlačenju sredstava EU 2014.-2019. među 38 hrvatskih gradova od 10.000 do 20.000 stanovnika

Grafikon 2. Kretanje prihoda od EU u TOP 5 gradova po povlačenju sredstava EU 2014.-2019. među 38 hrvatskih gradova od 10.000 do 20.000 stanovnika

Prilozi

Prilog 1. Izvršenja proračuna 38 hrvatskih gradova u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014.-2019. prema prihodima poslovanja, poreznim prihodima i prihodima od EU

Prilog 1. Izvršenja proračuna 38 hrvatskih gradova u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014.-2019. prema prihodima poslovanja, poreznim prihodima i prihodima od EU

Grad	Broj stanovnika 2011.	Godina	Prihodi poslovanja	Porezni prihodi	Prihodi od EU	Prihodi od EU per capita	Prihodi od EU/Prihodi poslovanja
Beli Manastir	10.068	2014.	33.870.416	13.490.410	802.010	80	2,37%
		2015.	35.358.906	8.258.983	1.511.663	150	4,28%
		2016.	39.003.210	11.151.200	6.170.322	613	15,82%
		2017.	29.400.043	8.827.427	0	0	0,00%
		2018.	42.927.478	24.946.347	3.718.428	369	8,66%
		2019.	70.771.028	26.214.035	25.076.140	2.491	35,43%
		Ukupno:	251.331.081	92.888.402	37.278.563	3.703	14,83%
Belišće	10.825	2014.	30.535.618	9.225.269	0	0	0,00%
		2015.	30.646.103	13.830.075	3.084.785	285	10,07%
		2016.	29.458.512	15.759.696	1.093.791	101	3,71%
		2017.	29.135.887	15.596.650	678.527	63	2,33%
		2018.	37.393.911	22.177.855	0	0	0,00%
		2019.	50.637.244	27.210.409	1.321.863	122	2,61%
		Ukupno:	207.807.275	103.799.954	6.178.966	571	2,97%
Benkovac	11.026	2014.	25.079.526	9.768.562	0	0	0,00%
		2015.	23.821.115	5.480.152	0	0	0,00%
		2016.	25.960.264	7.226.389	0	0	0,00%
		2017.	25.343.065	6.269.940	0	0	0,00%
		2018.	44.624.226	28.610.053	1.509.380	137	3,38%
		2019.	50.394.653	30.857.187	7.226.311	655	14,34%
		Ukupno:	195.222.849	88.212.283	8.735.691	792	4,47%

Crikvenica	11.122	2014.	76.692.917	32.658.670	0	0	0,00%
		2015.	74.679.448	33.414.023	0	0	0,00%
		2016.	82.330.807	36.245.472	166.858	15	0,20%
		2017.	80.431.053	40.395.029	183.557	17	0,23%
		2018.	86.960.724	39.918.895	288.102	26	0,33%
		2019.	89.557.270	41.872.893	1.316.399	118	1,47%
		Ukupno:	490.652.219	224.504.982	1.954.916	176	0,40%
Daruvar	11.663	2014.	26.169.643	14.872.758	0	0	0,00%
		2015.	24.541.600	13.350.938	207.748	18	0,85%
		2016.	24.833.026	14.681.380	132.290	11	0,53%
		2017.	25.149.401	13.497.097	157.753	14	0,63%
		2018.	35.088.525	23.139.150	86.745	7	0,25%
		2019.	37.642.158	26.123.129	77.046	7	0,20%
		Ukupno:	173.424.353	105.664.452	661.582	57	0,38%
Duga Resa	11.180	2014.	21.557.284	16.401.172	0	0	0,00%
		2015.	19.282.987	15.487.147	62.877	6	0,33%
		2016.	21.416.886	16.157.798	80.725	7	0,38%
		2017.	22.423.922	16.533.606	63.641	6	0,28%
		2018.	24.641.707	20.327.109	94.541	8	0,38%
		2019.	27.222.121	22.583.031	71.842	6	0,26%
		Ukupno:	136.544.907	107.489.863	373.626	33	0,27%
Dugo Selo	17.466	2014.	41.719.027	28.065.591	0	0	0,00%
		2015.	38.558.374	27.049.276	0	0	0,00%
		2016.	42.554.453	27.527.145	0	0	0,00%
		2017.	43.216.629	27.787.190	47.951	3	0,11%
		2018.	51.017.216	34.337.648	3.938.272	225	7,72%
		2019.	56.766.865	41.210.459	2.382.149	136	4,20%
		Ukupno:	273.832.564	185.977.309	6.368.372	365	2,33%

Garešnica	10.472	2014.	18.492.075	8.242.969	0	0	0,00%
		2015.	21.524.682	7.073.573	0	0	0,00%
		2016.	22.801.281	8.872.929	15.031	1	0,07%
		2017.	23.552.810	8.880.416	315.447	30	1,34%
		2018.	37.282.831	23.878.996	3.244.050	310	8,70%
		2019.	57.592.298	25.601.904	20.880.583	1.994	36,26%
		Ukupno:	181.245.977	82.550.787	24.455.111	2.335	13,49%
Gospić	12.745	2014.	67.487.818	29.601.505	0	0	0,00%
		2015.	56.805.984	18.425.238	740.699	58	1,30%
		2016.	54.033.390	19.360.587	712.520	56	1,32%
		2017.	54.663.500	18.579.495	546.123	43	1,00%
		2018.	60.852.985	29.862.727	1.300.945	102	2,14%
		2019.	67.545.678	30.501.931	4.347.173	341	6,44%
		Ukupno:	361.389.355	146.331.483	7.647.460	600	2,12%
Imotski	10.764	2014.	27.642.644	13.820.457	0	0	0,00%
		2015.	26.006.389	7.871.158	0	0	0,00%
		2016.	27.307.249	9.936.804	0	0	0,00%
		2017.	28.837.130	8.848.351	0	0	0,00%
		2018.	38.573.444	25.714.380	0	0	0,00%
		2019.	37.099.476	27.413.895	0	0	0,00%
		Ukupno:	185.466.332	93.605.045	0	0	0,00%
Ivanec	13.758	2014.	24.704.809	16.229.907	0	0	0,00%
		2015.	23.418.372	14.864.733	0	0	0,00%
		2016.	25.974.370	16.122.237	373.768	27	1,44%
		2017.	24.238.635	14.536.554	6.125	0	0,03%
		2018.	41.464.592	29.041.518	765.088	56	1,85%
		2019.	43.338.384	33.139.385	1.448.628	105	3,34%
		Ukupno:	183.139.162	123.934.334	2.593.609	189	1,42%

Ivanić Grad	15.548	2014.	47.695.676	23.772.313	0	0	0,00%
		2015.	47.226.903	22.289.280	0	0	0,00%
		2016.	48.042.014	23.260.452	0	0	0,00%
		2017.	50.825.868	23.199.597	362.320	23	0,71%
		2018.	63.105.515	26.021.041	445.785	29	0,71%
		2019.	65.746.992	30.029.979	109.473	7	0,17%
		Ukupno:	322.642.968	148.572.662	917.578	59	0,28%
Jastrebarsko	15.866	2014.	44.697.821	28.067.823	217.117	14	0,49%
		2015.	47.290.258	26.173.946	1.882.655	119	3,98%
		2016.	47.851.019	27.117.188	0	0	0,00%
		2017.	44.547.417	25.255.551	0	0	0,00%
		2018.	54.709.320	30.448.679	1.638.056	103	2,99%
		2019.	57.493.999	33.664.656	836.431	53	1,45%
		Ukupno:	296.589.834	170.727.843	4.574.259	288	1,54%
Kastav	10.440	2014.	30.529.030	22.582.909		0	0,00%
		2015.	36.805.323	22.816.278	999.393	96	2,72%
		2016.	43.638.312	27.873.695	0	0	0,00%
		2017.	41.490.141	28.393.932	0	0	0,00%
		2018.	43.334.307	29.230.183	0	0	0,00%
		2019.	43.182.437	30.424.692	398.047	38	0,92%
		Ukupno:	238.979.550	161.321.689	1.397.440	134	0,58%
Knin	15.407	2014.	35.697.638	17.472.202	0	0	0,00%
		2015.	34.051.518	14.189.749	0	0	0,00%
		2016.	40.223.103	15.190.597	0	0	0,00%
		2017.	37.809.248	13.906.308	0	0	0,00%
		2018.	64.881.788	39.037.789	0	0	0,00%
		2019.	58.896.501	41.524.017	4.322.797	281	7,34%
		Ukupno:	271.559.796	141.320.662	4.322.797	281	1,59%

Krapina	12.480	2014.	29.797.190	19.599.437	0	0	0,00%
		2015.	31.506.911	18.611.256	0	0	0,00%
		2016.	35.540.498	20.740.716	0	0	0,00%
		2017.	32.839.541	18.801.894	0	0	0,00%
		2018.	37.121.448	22.509.832	2.071.714	166	5,58%
		2019.	39.304.540	24.941.272	1.519.735	122	3,87%
		Ukupno:	206.110.128	125.204.407	3.591.449	288	1,74%
Labin	11.642	2014.	64.330.531	28.168.330	955.797	82	1,49%
		2015.	61.064.566	25.998.676	180.387	15	0,30%
		2016.	61.698.751	27.407.322	122.378	11	0,20%
		2017.	63.649.584	26.304.506	478.326	41	0,75%
		2018.	63.346.520	30.430.888	161.531	14	0,25%
		2019.	69.078.701	31.805.032	1.539.214	132	2,23%
		Ukupno:	383.168.653	170.114.754	3.437.633	295	0,90%
Makarska	13.834	2014.	66.918.443	40.267.722	0	0	0,00%
		2015.	66.712.960	39.556.755	0	0	0,00%
		2016.	72.821.219	44.533.485	115.268	8	0,16%
		2017.	79.485.950	43.647.306	1.104.325	80	1,39%
		2018.	104.174.937	49.815.946	597.362	43	0,57%
		2019.	93.205.762	49.526.368	2.641.684	191	2,83%
		Ukupno:	483.319.271	267.347.582	4.458.639	322	0,92%
Metković	16.788	2014.	28.251.180	13.153.058	0	0	0,00%
		2015.	27.224.558	12.360.627	0	0	0,00%
		2016.	26.261.870	13.183.280	0	0	0,00%
		2017.	29.684.240	11.822.856	0	0	0,00%
		2018.	51.134.003	38.095.351	0	0	0,00%
		2019.	64.141.515	41.413.564	1.276.507	76	1,99%
		Ukupno:	226.697.366	130.028.736	1.276.507	76	0,56%

Našice	16.224	2014.	38.245.805	21.074.699	0	0	0,00%
		2015.	40.192.772	17.816.901	71.218	4	0,18%
		2016.	43.343.979	19.227.964	1021031	63	2,36%
		2017.	34.124.994	19.212.958	228240	14	0,67%
		2018.	52.265.663	30.325.494	4.562.412	281	8,73%
		2019.	57.731.087	33.269.798	7.963.825	491	13,79%
		Ukupno:	265.904.300	140.927.814	13.846.726	853	5,21%
Nova Gradiška	14.229	2014.	27.113.005	14.391.970	0	0	0,00%
		2015.	45.090.033	15.964.367	0	0	0,00%
		2016.	48.224.303	16.835.471	0	0	0,00%
		2017.	43.756.811	15.908.403	0	0	0,00%
		2018.	51.365.337	32.696.929	2.573.214	181	5,01%
		2019.	57.731.087	33.269.798	4.228.492	297	7,32%
		Ukupno:	273.280.576	129.066.938	6.801.706	478	2,49%
Novi Marof	13.246	2014.	17.165.843	13.265.079	0	0	0,00%
		2015.	17.076.749	12.871.461	0	0	0,00%
		2016.	18.170.346	13.527.691	0	0	0,00%
		2017.	20.467.198	13.402.885	0	0	0,00%
		2018.	34.099.988	28.601.131	0	0	0,00%
		2019.	38.498.829	31.533.788	1.977.279	149	5,14%
		Ukupno:	145.478.953	113.202.035	1.977.279	149	1,36%
Novska	13.518	2014.	35.446.444	20.130.189	0	0	0,00%
		2015.	40.857.501	10.285.842	0	0	0,00%
		2016.	38.513.259	12.117.674	0	0	0,00%
		2017.	43.012.243	9.679.333	0	0	0,00%
		2018.	51.217.570	33.924.729	2.627.490	194	5,13%
		2019.	59.697.250	36.408.643	4.400.452	326	7,37%
		Ukupno:	268.744.267	122.546.410	7.027.942	520	2,62%

Ogulin	13.915	2014.	39.183.362	25.360.202	0	0	0,00%
		2015.	36.612.015	16.910.546	0	0	0,00%
		2016.	33.830.439	20.289.798	0	0	0,00%
		2017.	35.866.366	19.451.185	0	0	0,00%
		2018.	47.071.182	31.125.512	6.882	0	0,01%
		2019.	47.274.798	32.880.989	218.832	16	0,46%
		Ukupno:	239.838.162	146.018.232	225.714	16	0,09%
Omiš	14.936	2014.	47.844.344	20.886.216	0	0	0,00%
		2015.	44.672.057	19.010.792	0	0	0,00%
		2016.	54.954.393	23.695.365	0	0	0,00%
		2017.	75.996.822	24.535.919	270.717	18	0,36%
		2018.	72.411.514	33.214.182	0	0	0,00%
		2019.	83.847.059	39.320.164	2.493.333	167	2,97%
		Ukupno:	379.726.189	160.662.638	2.764.050	185	0,73%
Opatija	11.659	2014.	106.618.565	46.629.203	587.347	50	0,55%
		2015.	97.875.129	47.014.742	21.850	2	0,02%
		2016.	97.224.138	51.655.822	31.090	3	0,03%
		2017.	93.657.596	45.381.243	169.884	15	0,18%
		2018.	104.233.796	51.935.792	468.400	40	0,45%
		2019.	109.544.561	51.786.093	433.971	37	0,40%
		Ukupno:	609.153.785	294.402.895	1.712.542	147	0,28%
Pleternica	11.323	2014.	22.628.144	6.041.024	0	0	0,00%
		2015.	19.868.631	4.922.052	0	0	0,00%
		2016.	20.716.760	6.477.955	0	0	0,00%
		2017.	23.719.094	6.563.297	1.353.816	120	5,71%
		2018.	50.637.276	26.016.808	13.846.637	1.223	27,34%
		2019.	60.189.335	28.730.335	21.441.868	1.894	35,62%
		Ukupno:	197.759.240	78.751.471	36.642.321	3.236	18,53%

Ploče	10.135	2014.	21.596.769	9.948.597	1.669	0	0,01%
		2015.	25.633.333	10.657.104	0	0	0,00%
		2016.	21.087.112	10.881.400	0	0	0,00%
		2017.	29.853.070	9.259.087	0	0	0,00%
		2018.	33.680.150	19.442.877	1.677.971	166	4,98%
		2019.	41.642.216	23.285.059	6.002.749	592	14,42%
		Ukupno:	173.492.650	83.474.124	7.682.389	758	4,43%
Poreč	16.696	2014.	128.619.852	58.882.583	242.063	14	0,19%
		2015.	138.084.543	58.977.130	128.508	8	0,09%
		2016.	127.304.797	64.926.324	0	0	0,00%
		2017.	128.742.539	68.647.328	170.961	10	0,13%
		2018.	143.782.194	74.432.885	8.788	1	0,01%
		2019.	141.320.356	77.496.572	1.543.258	92	1,09%
		Ukupno:	807.854.281	403.362.822	2.093.578	125	0,26%
Rovinj	14.294	2014.	117.235.928	57.394.303	320.202	22	0,27%
		2015.	129.514.280	63.466.895	133.800	9	0,10%
		2016.	122.209.149	65.756.415	621.262	43	0,51%
		2017.	128.133.084	64.808.051	260.533	18	0,20%
		2018.	122.528.301	70.636.158	0	0	0,00%
		2019.	130.904.504	74.817.810	159.227	11	0,12%
		Ukupno:	750.525.246	396.879.632	1.495.024	105	0,20%
Slatina	13.686	2014.	30.637.909	11.788.686	658.685	48	2,15%
		2015.	27.936.168	10.734.397	0	0	0,00%
		2016.	31.192.234	12.055.273	0	0	0,00%
		2017.	32.037.984	11.099.497	0	0	0,00%
		2018.	45.184.444	30.054.418	2.062.871	151	4,57%
		2019.	58.241.247	33.605.873	7.483.551	547	12,85%
		Ukupno:	225.229.986	109.338.144	10.205.107	746	4,53%

Sveta Nedjelja	18.059	2014.	91.777.657	65.059.449	0	0	0,00%
		2015.	78.101.723	56.433.805	0	0	0,00%
		2016.	80.106.084	62.430.945	119.153	7	0,15%
		2017.	83.913.439	59.010.919	16.371	1	0,02%
		2018.	105.831.490	89.055.459	39.551	2	0,04%
		2019.	88.828.018	68.600.485	3.223.817	179	3,63%
		Ukupno:	528.558.411	400.591.062	3.398.892	188	0,64%
Sveti Ivan Zelina	15.959	2014.	31.634.122	21.773.471	0	0	0,00%
		2015.	31.248.983	20.357.203	0	0	0,00%
		2016.	33.781.914	21.464.744	0	0	0,00%
		2017.	29.537.637	19.835.197	0	0	0,00%
		2018.	44.671.779	33.175.735	1.831.198	115	4,10%
		2019.	54.469.745	38.727.080	2.079.035	130	3,82%
		Ukupno:	225.344.180	155.333.430	3.910.233	245	1,74%
Trogir	13.192	2014.	54.609.628	22.979.576	0	0	0,00%
		2015.	51.085.158	22.986.885	0	0	0,00%
		2016.	60.973.836	23.950.029	168.663	13	0,28%
		2017.	59.077.976	24.697.917	83.935	6	0,14%
		2018.	79.597.513	32.758.722	924.687	70	1,16%
		2019.	86.617.987	32.477.611	1.772.365	134	2,05%
		Ukupno:	391.962.098	159.850.740	2.949.650	224	0,75%
Umag	13.467	2014.	98.378.714	43.115.264	102.500	8	0,10%
		2015.	99.290.482	43.591.705	415.423	31	0,42%
		2016.	133.779.327	46.827.546	9.791.738	727	7,32%
		2017.	119.639.460	46.435.782	1.199.607	89	1,00%
		2018.	120.846.769	49.428.261	0	0	0,00%
		2019.	130.223.851	52.191.981	1.533.520	114	1,18%
		Ukupno:	702.158.603	281.590.539	13.042.788	968	1,86%

Valpovo	11.563	2014.	19.235.027	11.462.694	0	0	0,00%
		2015.	18.586.402	10.569.786	0	0	0,00%
		2016.	19.249.723	10.997.440	0	0	0,00%
		2017.	23.678.807	10.964.569	543.786	47	2,30%
		2018.	35.550.552	21.975.030	3.527.478	305	9,92%
		2019.	46.829.834	24.814.693	14.745.698	1.275	31,49%
		Ukupno:	163.130.345	90.784.212	18.816.962	1.627	11,53%
Vrbovec	14.797	2014.	34.336.921	17.908.677	0	0	0,00%
		2015.	33.662.206	16.626.441	0	0	0,00%
		2016.	32.728.712	16.808.835	71.843	5	0,22%
		2017.	31.006.127	15.911.420	343.653	23	1,11%
		2018.	47.285.644	31.856.809	909.490	61	1,92%
		2019.	55.558.358	34.922.915	1.243.017	84	2,24%
		Ukupno:	234.577.968	134.035.097	2.568.003	174	1,09%
Županja	12.090	2014.	30.899.485	13.410.863	0	0	0,00%
		2015.	23.821.195	12.806.269	0	0	0,00%
		2016.	26.101.064	12.003.661	0	0	0,00%
		2017.	29.955.825	10.808.775	2.703.239	224	9,02%
		2018.	37.248.819	23.641.368	893.425	74	2,40%
		2019.	42.981.812	26.488.698	4.213.654	349	9,80%
		Ukupno:	191.008.200	99.159.634	7.810.318	646	4,09%
	506.082	11.842.851.080	6.169.575.098	265.195.422	524	2,24%	

Izvor: Izradila autorica prema: <https://mfin.gov.hr/>, www.beli-manastir.hr, www.belisce.hr, www.benkovac.hr, www.crikvenica.hr, www.daruvar.hr, www.dugaresa.hr, www.dugoselo.hr, www.garesnica.hr, www.gospic.hr, www.imotski.hr, www.ivanec.hr, www.ivanic-grad.hr, www.jastrebarsko.hr, www.kastav.hr, www.knin.hr, www.krapina.hr, www.labin.hr, www.makarska.hr, www.grad-metkovic.hr, www.nasice.hr, www.novogradiska.hr, www.novi-marof.hr, www.novska.hr, www.ogulin.hr, www.omis.hr, www.opatija.hr, www.pleternica.hr, www.ploce.hr, www.porec.hr, www.rovinj.hr, www.grad-svetanedelja.hr, www.zelina.hr, www.trogir.hr, www.umag.hr, www.valpovo.hr, www.vrbovec.hr, www.zupanja.hr (Pristupljeno: 12.07.2020.)